

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів
13 листопада 2024 року

Веде засідання голова Комітету ТРЕТЬЯКОВА Г.М.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, вітаю. В нас на засіданні сьогодні присутня Перша віцепрем'єрка України - Міністерка економіки Свириденко Юлія та її заступниця Тетяна Бережна. Вони онлайн з нами. Дякую їм за те, що вони приділяють увагу роботі в комітеті і роботі з нашими народними депутатами і з тими, хто сьогодні запрошені. У нас є багато народних депутатів, які знаходяться з нами на прямому зв'язку в режимі онлайн.

В мене прохання до pana Сергія Гривка, щоб він виконав функцію секретаря і зробив перекличку. Михайле Михайловичу, ви не проти? Будь ласка, пане Сергію.

ГРИВКО С.Д. Дякую, шановна Галино Миколаївно, шановні учасники засідання комітету. Прошу підтвердити присутність.

Третьякова Галина Миколаївна.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. На місці.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Вітаю, колеги.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич присутній.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. Тарасенко на місці. Доброго дня!

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Немає.

Гривко Сергій Дмитрович є.

Никорак Ірина Петрівна.

НИКОРАК І.П. Колеги, вітаю. Никорак на місці.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

ОСТАПЕНКО А.Д. Добрий день, на місці.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Тимошенко на місці. Добрий день, колеги.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. Доброго дня, колеги.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

9 присутніх.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні народні депутати, в мене велике прохання, якщо буде ваша ласка, переставити питання, першим питанням заслухати інформацію Міністерства економіки про стан реформування Державної служби зайнятості, а потім розглянути законопроект 12165, якщо не буде заперечень. У нас два закони. Мало бути три. Водночас уряд вчора прийняв закон, який є дотичним до реформи МСЕК. Цей законопроект ще не зареєстрований у Верховній Раді. Водночас я нашим народним депутатам розіслала презентацію, я думаю, що, Михайле Михайловичу, відправили Юлії Володимирівні, да, чи є в неї презентація? Тому сьогодні в нас два питання лише. Я думаю, що ми мусимо будемо збиратись ще в п'ятницю або в понеділок, в понеділок навіть краще. Водночас сьогодні ми розглядаємо два питання, вони надзвичайно сенситивні обидва. І пані Юлія зможе бути з нами лише годину, тому є прохання розглянути це питання першим. Немає заперечень?

ЦИМБАЛЮК М.М. Підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді переходимо до пункту першого, це інформація, Міністерство економіки представить свою позицію щодо реформи. Ви знаєте, що нарешті наш склад, Міністерство економіки нарешті почало системно підходити до того, як має функціонувати Державна служба зайнятості. Народні депутати нашого комітету прекрасно розуміють, що форма організації Державної служби зайнятості на сьогодні порушує законодавство з 2011 року. Відповідно у нас є доволі дивна ситуація, коли Державна служба

зайнятості є одночасно структурою, яка реалізує політику, не будучи центральним органом виконавчої влади, а будучи державною установою. Крім того всі ми розуміємо прекрасно, що Державна служба зайнятості – це 58 юридичних осіб, якими дуже важко управляти з одного центру з єдиною політикою. Водночас Державна служба зайнятості набуває одного з центральних місць, особливо після нашої перемоги, для наших ветеранів.

Будь ласка, пані Юлія. Ми раді вас бачити, ще раз я підтверджую, і дякую за увагу до нашого комітету і до питань, які ми розглядаємо.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Дякую за запрошення. Напевно, я більше сфокусуюся на тому, чим Державна служба зайнятості займалася і продовжує займатися протягом цього року. Далі, якщо ви погодитесь, ми передамо слово Роману Бондарю, який ознайомить нас всіх з результатами функціонального аналізу. І завершить доповідь в частині цього питання Жовтяк Юлія Сергіївна, яка безпосередньо розкаже, яким чином вони вже впроваджують результат цього аудиту.

Я свою позицію по статусу служби теж в кінці дам. Якщо можна, я би хотіла показати...

ГОЛОВУЮЧА. Як ви хочете, щоб питання до вас були: після того, як пан Роман доповідь зробить?

СВИРИДЕНКО Ю.А. Я думаю, що після Романа або Юлії Сергіївни.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді ми їх трошечки обмежимо для того, щоб у нас був час порозмовляти з вами про бачення. Дякую.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Так. Буду пропонувати колегам подивитися на основні цифри, які викладені в презентаційних матеріалах. Я не знаю, чи бачать наші колеги в онлайн презентацію?

ГОЛОВУЮЧА. Все бачать.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Я думаю, що важлива цифра, для всіх важлива. Як ви знаєте, я трудовими відносинами займаюся з 2019 року, власне і тоді ми з вами почали плідно працювати. І ми для себе тут зафіксували цифру з 2021 року. І коли структура фонду по безробіттю виглядала наступним чином. Це був фонд, який займався виключно виплатною функцією, а 78 відсотків - це були виплати допомоги по безробіттю і лише 5 відсотків активної програми зайнятості, і достатньо високий відсоток утримання самої служби.

Я вважаю, що насправді це те, що мало комунікується, але насправді є достатньо революційними речами, це коли фонд і ДЦЗ перетворюються з виплатної установи в установу, яка безпосередньо займається створенням робочих місць, облаштуванням робочих місць і перестає займатися виключно утриманням тих, хто не хоче, але може працювати.

Якщо ми подивимося на 2024 рік, ви бачите, яким чином вже змінюється структура фонду: активних програм зайнятості стало 46 відсотків на противаги 5-ти, які були у нас в 2021 році. Ви знаєте, що цьому передували ряд змін в першу чергу законодавчих і нормативних, які завдячуючи вашому комітету були проведені, а саме: зменшення часу виплати допомоги по безробіттю. Тому що я вважаю, що фонд зайнятості так само в екосистемі трудових відносин займає дуже важливе місце по реалізації ініціативи Президента "або працею, або воєю", тому що все-таки наша задача зробити так, щоб тут кожен, хто хоче працювати, мав таку можливість.

І теж дуже важливо. В 2021 році, ви пам'ятаєте, що відсоток ЄСВ, за рахунок якого фінансувався фонд по безробіттю, був 4,8 відсотка, а зараз 3,1. І Мінфін залишає на такому ж рівні на наступний рік, не повертає до 4-х, так і залишає. І просто це реальність, тобто реально фактично відсоток, він зменшився.

Я думаю, що ми можемо йти далі, так, щоб не затримувати. Наступний, будь ласка. Із важливого. Державний центр зайнятості продовжує виконувати свою основну функцію саме працевлаштування людей, це, ми бачимо, 300 тисяч людей з початку року. Плюс є 126 тисяч осіб, які отримують послуги різного характеру в службі.

Далі із важливого. Ми з вами це вже обговорювали на попередніх комітетах. Немає задачі, щоб центр зайнятості заміщував собою функції приватних агенцій, які теж займаються пошуком роботи. Наша задача – знайти своє місце і роль центру зайнятості, тим паче, що зараз дуже чітко використовується, на жаль, з початком війни це буде працевлаштування ветеранів, працевлаштування осіб з інвалідністю і тих, хто шукає роботу вперше.

Як ми співпрацюємо з ринком? Ринок надає нам вакансії, які у них є на порталах, і ми їх об'єднали в єдиний портал вакансій, в якому 253 тисячі вакансій. Тобто і Robota.ua, і Jooble – всі нам надають цю інформацію, для того щоб ми перебували у єдиному інформаційному полі в частині того, яким чином у нас представлений ринок праці.

Далі. Із активних програм зайнятості, із важливих активних програм зайнятості. Програма, яка діє з липня 2022 року, і ви пам'ятаєте, що пів року повномасштабної війни, і було прийнято рішення надавати допомогу тим, хто планує створити або розширити власну справу. Власна справа дає можливість отримати фінансування з боку держави, з боку фонду від 150 до 250 тисяч гривень. Обов'язковою умовою (обов'язковою!) є створення робочих місць у залежності від суми: 150 - щонайменше одне, а 250 – два

робочих місця. І важливо, що це грантові кошти, але вони всі повертаються у вигляді податків і зборів до бюджетів всіх рівнів. Тому ми побачили, що у нас за останні 2 роки планується бути створеними 40 тисяч робочих місць, і загальна сума податків і зборів, які повертаються, 4,2 мільярда.

Якщо можна, далі я розкажу. Власне справа, вона була розширена, і питання, це у нас вже зараз є міністр ветеранів, який формує політику, але ми все рівно вважаємо, що ветеранська політика, насправді вона кроссекторальна і вона буде стосуватися і Міністерства охорони здоров'я, й ініціатив соціальної політики, і, безумовно, економіки. Тому ми розширили і грантову підтримку для ветеранів та їх подружжя. І у нас за останній рік 1 150 ветеранів, які отримали цей грант. Обов'язкова умова – це створення робочих місць. З квітня 2023 року вона у нас запущена. І окрім того, що ми надаємо грантову підтримку, разом з навчальними закладами ми додаємо обов'язкову компоненту по навчанню і перенавчанню ветеранів. Тому що насправді це може працювати тільки разом. Це вже з нашого досвіду як Міністерства економіки.

Щодо перенавчання. Коли ми з вами ще перші рази зустрічалися у 2019-2020 роках, характеризували ринок праці і казали про структурне безробіття. У нормальних умовах структурне безробіття вирішується 2-3 роками навчання і перенавчання. Але так би воно напевне і було, якби не війна і не той факт, що ми маємо щонайменше 1,4 мільйона українців переміщених за кордон і ми маємо великий дефіцит кадрів. 56 відсотків бізнесу зазначають, що дефіцит кадрів – це проблема номер один. І власне структурне безробіття, воно ще й у зв'язку з мобілізацією набуло інших форм і вимірів. І центр зайнятості зараз фокусується на тому, щоб професійно перенавчати безробітних.

Для цього власне у нас існує декілька програм. Я зупинюся на тих, які є найбільш затребуваними, на які є найбільший попит. Перше, це ваучери для дорослих, ми так кажемо, люди 45 плюс, для внутрішньо переміщених осіб,

для учасників бойових дій. Ти заходиш на сайт центру зайнятості, обираєш "отримати ваучер", обираєш ліцензований заклад освіти і ту спеціальність, за якою ти хочеш навчатися. Із напрямків основних – це були і соціальні роботи, і водії, і кухарі. Насправді це запити більше із регіонів. Це ті спеціальності, які затребувані більше в областях.

Із цікавого. У нас серед ваучерів з'явилися навчання для жінок, які почали обирати традиційно чоловічі професії. Це те, що ми побачили в цьому році, це тенденція якої не було. І ми розуміємо, що це має бути виокремлений напрямок, по якому треба навчатися. Ви знаєте, що в системі центрів зайнятості є ЦПТО, технічні училища. Їх з огляду на військові дії і на те, що частина території, на жаль, окупована тимчасово залишилося 8 у системі управління. Що ми зрозуміли? Що дуже часто програми навчання цих технічних училищ не відповідають знову ж таки вимогам ринку праці. Так як наша задача, щоб у нас було 100 відсотків працевлаштування людей після закінчення, тим паче, що програми направлені в першу чергу на короткий термін, до 9 місяців, це основний запит від бізнесу, і це технічні спеціальності, ми зрозуміли, що нам для того, щоб бути більш гнучкими і більш адаптивними до ринку праці, треба долучити бізнес до управління ЦПТО.

Ми запропонували створити наглядові ради в кожному із цих ЦПТО, які будуть складатися із представників регіонального бізнесу. У нас перший такий ЦПТО у Полтаві, за пару тижнів, Дніпро і Одеса мають запрацювати до кінця року. Тобто бізнес, регіональний бізнес, який є основою регіону, буде приймати активну участь у розробці і в адаптації навчальних програм. Наша задача – задовольнити потреби бізнесу.

І ми розмовляли з Михайлом Федоровим, з Аксеном Лісовим, вони будуть таким самим чином теж рухатися по своїх безпосередніх технічних училищах, які є в системі Міністерства освіти.

Теж із важливих і те, що стосується і ветеранів, і осіб з інвалідністю. Це досвід, який зарубіжний, але він нам здався абсолютно зрозумілим. Ми всі, як я вже сказала, будемо займатися адаптацією ветеранів до економічного життя. І нам дуже важливо, щоб, я так називаю "мільйон осіб", зрозуміло, що треба, щоб ці цифри Міністерство ветеранів найбільш коректно вказало, але це люди, які мають бути задіяні і бути рушійною економічною силою.

Ми бачимо, що не завжди роботодавці готові брати людей на роботу з огляду на те, що робоче місце недостатньо інклюзивне. Тому власне ми започаткували за рахунок фонду можливість облаштувати робоче місце для осіб з інвалідністю, де ми якраз і компенсуємо частину витрат, частину витрат. У нас тисяча роботодавців поки що долучилися. Я не можу сказати, що це достатньо масштабний проєкт, і це я буду просити вас в тому числі, ми ведемо перемовини з роботодавцями, активно долучаємо їх до співпраці з нами, але мені здається, що це програма, яка потребує правильної комунікації і масштабування, тому що бізнес має, цікаво, бізнес має навчитися працювати і брати на роботу ветеранів, якщо їх кваліфікація вимогам відповідає. Цікаво, я була впевнена, що ветерани будуть повертатися на попереднє своє місце роботи, але ні. Ні. Тенденція показує, що ветерани хочуть і будуть обирати нове місце роботи, і ми маємо бути до цього готові.

Задача системи Міністерства охорони здоров'я - це оцінити функціональність і повернути функціональність, а не переходити виключно на розширення субсидій. А наша задача - навчити і перенавчити, при необхідності облаштувати робоче місце і працевлаштувати ветерана або надати йому можливість відкрити власну справу за рахунок гранту для ветеранів.

І, звичайно, задача на наступний рік, ми вчора якраз з Галиною Миколаївною розмовляли про те, що на Кабміні голосувався закон, який насправді дає додаткові повноваження і для центру зайнятості в тому числі в

частині визначення функціональності, втрати функціональності для ветеранів в тому числі. І наша задача, як я вже і сказала, повертати цю функціональність і там, де вона не може бути повернута, якраз там і застосовувати соціальні виплати. Це задача на наступний рік. Нам треба оцей перехідний період, тому що згідно закону, я не знаю ще в якій формі і в термінах буде проголосовано у Верховній Раді, але план – з 1 січня 26-го року цю функцію покласти на ДЦЗ. Тому, звичайно, що задача на наступний рік – продовжити актині програми зайнятості, займатися тим, щоб знімати бар'єри та здійснювати професійну орієнтацію населення, далі реформа центрів професійно-технічної освіти, те, що ми з вами проговорили. І, звичайно, залучати на ринок праці всі економічно неактивні категорії, тому що насправді в цьому є великі ризики і для системи, і для економіки. В ситуації, коли ми фінансуємо власними надходженнями весь сектор безпеки і оборони, ми не маємо можливості мати такий широкий і розгалужений сектор тих, хто є економічно неактивними.

Відносно того, що існує 58 юридичних осіб на сьогоднішній день. На наступний рік заплановано, я думаю, що голова Держаного центру зайнятості скаже, перетворення в єдину юридичну особу.

Відносно того, чи я підтримую ідею створення центрального органу виконавчої влади. Галино Миколаївно, ви знаєте, що на наступний рік, я вважаю, що це маловірогідно і нереалістично у зв'язку з тим, що я маю постійні перемовини з міністром фінансів. І мій запит до міністра фінансів в наступному: у нас є видатки на утримання, у нас є видатки на активні програми зайнятості, забезпечити їх в обсязі, достатньому для функціонування цієї структури. З огляду на дуже обмеженість державного бюджету на наступний рік це не передбачено. І навіть наші програми, активні програми, які ми як Міністерство економіки окрім ДЦЗ реалізуємо, такі як індустріальні парки, підтримання проектів зі значними інвестиціями, гуманітарне розмінування, іпотека 5-7-9 – вони всі абсолютно скорочені по

очевидним причинам. Бюджет наступного року є бюджетом війни, де всі видатки максимально спрямовані на сектор безпеки і оборони. Тому я би розглядала, звичайно, створення центрального органу виконавчої влади, але розглядала б зі зрозумілим перехідним періодом. Про це ми готові говорити, коли ми це зробимо. І я думаю, що на цій дискусії точно зараз не вистачає міністра фінансів, який має взяти на себе відповідні зобов'язання передбачити такі видатки в бюджеті. Але сказати, що я категорично проти, ні, але давайте казати про якісь реалістичні терміни.

ГОЛОВУЮЧА. Таким чином ми можемо розраховувати на те, щоб зробити окрему дискусію в рамках вже Кабінету Міністрів за участю народних депутатів нашого комітету, для того щоб ми подивились на план реорганізації. Тому що якщо Державна служба зайнятості не буде центральним органом виконавчої влади, то вона не може реалізовувати і формувати політику, міграційну зокрема, і вона не може курувати і бути виконавчою дирекцією управління коштами фонду безробіття. Це сьогодні заборонено відповідно до закону.

Шановні народні депутати, я думаю, що ми послухаємо зараз і про проєкт ЄБРР, і послухаємо пані Жовтяк. Водночас, я думаю, що в нас тут залишилось, коли пані Юлія буде з нами, залишилось трішечки більше ніж пів години, може ми присвятимо цю частину питанням до неї щодо політики в цілому, а потім перейдемо до ЄБРР, щоб ми ваш час використали з користю, а далі ми вже заслухаємо тих, хто буде. Як, Михайле Михайловичу?

ЦИМБАЛЮК М.М. Було б добре ... *(не чути)*, щоб ми почули взагалі позицію, а тоді...

ГОЛОВУЮЧА. ЄБРР, ви маєте на увазі, і Державній службі зайнятості? Гаразд.

БОНДАР Р.В. Насправді я можу швидко досить зробити. Я вишлю цю презентацію.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді до 3 хвилин, якщо можна, тому що функціональний аналіз всі прочитали. Він у нас розповсюджений в комітеті, цей документ є у нас. Всі читаючі нардепи, абсолютно вміють читати. І ви зараз знаходитесь у фаховому середовищі. Якщо ми володіємо однаковим обсягом інформації, то ми логічно будемо приходити до одного і того самого висновку, я так думаю.

Будь ласка.

БОНДАР Р.В. Колеги, я вивів презентацію на екран, я тоді буду переключатись, бо слайдів 19, в 3 хвилини я не вкладусь.

ГОЛОВУЮЧА. Ми знаємо цю інформацію.

БОНДАР Р.В. Ключова історія, Галино Миколаївно, що ми знаходимось ще навіть не всередині катастрофи. Катастрофа починається, ми бачимо її тільки передвісники і я хочу сказати, що протягом наступних 5 років колапс ринку праці, він неминучий. Нам потрібна дієва служба зайнятості. Саме тому я дуже вдячний депутатам і уряду за те, що присвячуєте цьому увагу. Фактори, які впливають, вони на екрані. Хочу підсвітити, що внутрішні міграції дисбалансували економічний простір, через це ми бачимо перенавантаження в певних галузях на ДСЗ, а певні регіони навпаки втратили ту інтенсивність, яка була до війни. Тобто економіка дуже сильно впливає на операційну ефективність ДСЗ.

Ми побачили, що ви як законотворці і полікотворці, Кабмін і парламент, маєте розглянути нові додаткові компоненти, які можуть увійти в

склад мандату ДСЗ. Окрім страхування безробіття, стимулювання зайнятості та розвитку продуктивності, ми пропонуємо розглянути компоненти просування економічної активності, ту функцію, яку зараз ми вже використовуємо і тестуємо за рахунок активних програм зайнятості, та функцію керування процесами міграції та повернення. Бо повернення буде дуже тісно пов'язано з ДСЗ, бо ДСЗ і Мінекономіки в цілому буде пропонувати великий пакет підтримуючих елементів. І співпраця разом з Агентством єдності, яке буде створено, у ДСЗ має бути стовідсоткова.

Фреймворк і взагалі рамка сервісів, які існують, вона відповідає європейській практиці, окрім елемента, що більшість сервісів не відповідає за параметрами якості тому, що впроваджений в Євросоюзі. Це переважно через те, що ДСЗ долає, умовно кажучи, приреченість, яка йде ще з радянського союзу. Ми поступово перебудовуємо радянську модель на європейський лад і це створює великий простір для креативу, але вимагає дуже високої відповідальності і виконавчої дисципліни від ДСЗ і від цих партнерів, що приймають участь зокрема з боку роботодавців. Я зараз окремо прокоментую, але роботодавці зараз дуже досвідчені, вони самі дуже сильно зацікавлені у пошуку роботодавців. І ми маємо визначити ключового клієнта для ДСЗ.

Юлія Анатоліївна дуже цікаво сказала, що, можливо, і це треба нам також розглядати і в стратегії зайнятості це аналізувати, а після того в стратегії розвитку ДСЗ відображати, що, можливо, нашим ключовим клієнтом мають бути ті, що потребують підтримки. Тобто ті люди, які самі не можуть знайти роботу, ті, яким потрібно, умовно кажучи, простягати руку допомоги, бо ті, хто можуть, вони через Robota.ua та інші регіональні ініціативи самі це знайдуть.

У нас є великий фреймверк документів, який нашу рамку відображає, проте у нас немає стратегічної рамки, друзі, і це дуже важливо, бо зараз великий вплив на процес трансформації ДСЗ має здійснити стратегія

зайнятості, від якої ми з вами будемо вибудовувати конкретний трансформаційний план.

Ми визначили 9 пріоритетів діяльності, які у нас...

ГОЛОВУЮЧА. Три хвилини, Ромо, у нас дуже жорстко у комітеті.

БОНДАР Р.В. Добре. Давайте так. Я скажу три речі.

Перше. Дуже велика кількість юридичних осіб, через це велика перенавантаженість на виконавчі функції. І якщо дивитися на видатки на утримання, 83 відсотки – це фонд оплати праці.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Романе, ми вас потім попросимо ще раз прокоментувати, але зараз я прошу...

БОНДАР Р.В. Галино Миколаївно, я тоді не встигаю зробити доповідь, як вимагає це моя етика...

ГОЛОВУЮЧА. Ми потім дослухаємо. Ми почули. Я думаю, що народні депутати схопили основні думки: і про міграційну політику, і про стратегію зайнятості, і про проблематику.

Пані Юлія Жовтяк, теж 3 хвилини. Потім ми розмовляємо з пані Першою віцепрем'єркою. А потім ми повернемося до ваших звітів.

Будь ласка, пані Юліє Жовтяк, 3 хвилини.

ЖОВТЯК Ю.С. Шановні народні депутати, я тоді не буду включати презентацію, я коротко скажу по основних цілях, короткострокових і середньострокових, що ми виконали вже по функціональних аналізах, що ми маємо виконати.

Перша рекомендація функціонального аналізу – це розробка та впровадження нової операційної моделі обслуговування клієнтів. Ця модель розроблена, зараз вона знаходиться на розгляді в уряді, після затвердження урядом через 4 місяці вона буде запроваджена в ДЦЗ. Там багато чого – це дистанційна комунікація з клієнтами, автоматизація процесів, Paperless і так далі. Плюс в цьому році розроблений разом з ПРООН і застосовується мобільний застосунок для безробітних. На наступні пів року ми робимо, доопрацьовуємо цей мобільний застосунок для роботодавців. Це теж спростить повністю всю подачу, метчинг, вакансії і так далі.

Наступна рекомендація. Провести оптимізацію чисельності персоналу. Хочу зазначити, що з 2022 року до кінця цього року персонал служби зайнятості з урахуванням навантажень військових дій і так далі оптимізовано на 46 відсотків. В 2022 році наша чисельність складала 12,8 тисячі людей. До кінця року наша чисельність буде складати 6 тисяч 900.

Розпочати впровадження базових ІТ-рішень. Розпочали.

Провести інтеграцію державної установи в єдину юридичну особу. До 2025 року ми закінчимо цю всю реформацію в одну юридичну особу. Наразі у нас 25 плюс 1, всі інші вони вже в стадії припинення, просто проходить процедура ліквідації. На сьогодні насправді їх 25, це тільки регіональні центри. І ми наступний рік розпочинаємо і переходимо на єдину юридичну особу.

Також була рекомендація провести модернізацію та оновлення інтегрованих технологічних процесів. Ми це розпочали.

Створити великий дистанційний центр обслуговування клієнтів – прототип кол-центрів. Ми також на наступний рік... У нас є концентр, але він невеликий, ми хочемо його збільшити і дійсно виокремити функції, які будуть чітко надаватись в дистанційному вигляді.

Також рекомендація – це створення аналітичного центра і оцінки програм зайнятості. Ми створили такий відповідний департамент по аналізу

ринку праці. Ми з грудня запускаємо оновлене опитування всіх роботодавців з фокусом на регіональний аспект. І також у нас створений підрозділ реінжинірингу і оцінки ефективності програм зайнятості. До кінця року ми зробимо оцінку ефективності всіх ваучерів і в наступному році закінчуємо всю цю роботу.

Стратегічна реформа, про яку зазначила Юлія Анатоліївна, це саме працевлаштування осіб з інвалідністю, це той проект, який ми опрацювали з міжнародниками, в тому числі з естонською службою зайнятості. Ми в 23-му і в 24-му роках пройшли обмін досвідом з ними, тому що саме в Естонії подібна є реформа. І після (я говорила про це) запровадження також реформи у них збільшилась на 10 відсотків кількість працевлаштованих людей з інвалідністю. І служба зайнятості згідно запропонованого закону через рік після його затвердження стане органом, який буде визначати працездатність людей з інвалідністю з подальшим їх працевлаштуванням, тому і програма по облаштуванню робочого місця...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Юліє.

Хотілось би, щоб реформа естонська була не в Естонії, а в Україні. А ви багато часу проводите за кордоном, де вивчаєте реформи, а реформи в Україні поки що не впроваджені.

Дякую.

Шановні народні депутати, давайте ми поговоримо з Першою віцепрем'єркою.

Будь ласка, Михайле Михайловичу. А потім я за вами, у мене теж є три питання. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую.

Шановні колеги, шановна Галино Миколаївно, шановна Юліє Анатоліївно, колеги, насамперед нам приємно, що, як і говорила голова

комітету, що Перша віцепрем'єрка знайшла час бути учасником сьогоднішньої дискусії, тому що це ще раз підкреслює, що ви приділяєте увагу цьому напрямку. І заради справедливості, можна багато критикувати, але те, що служба з 2019 року стала іншою, про це і говорили ви, Юліє Анатоліївно, я думаю, що ми всі це відчуваємо, що це перетворюється в сервісну службу. І те, що ви знайшли місце підтримки ветеранів, це теж важливо, бо це завдання всієї держави. І приємно, те, що я сьогодні вперше почув, що ви берете участь від імені держави у створенні робочого місця для осіб з інвалідністю, це потребує насправді уваги і поширення досвіду.

Але я погоджуюся з Галиною Миколаївною, що не може служба відповідати за реалізацію державної програми, коли вона не є центральним органом виконавчої влади. І також погоджуюся, Юліє Анатоліївно, що якщо ми ще створимо один центральний орган виконавчої влади, то нас не зрозуміють ні міжнародні партнери, ні суспільство, бо скажуть, що ми творимо нових чиновників, хоча насправді кількість не збільшиться. Через це тут треба з Міністерством фінансів і в цілому з Кабінетом Міністрів знайти думку, коли це буде, але однозначно державну політику має реалізувати центральний орган виконавчої влади – не обговорюється. Через те дискусія по терміну.

Єдине у мене до вас питання. Чи вивчали ви з юристами, як державну службу перетворити в ЦОВВ? Чи у нас не буде так, що це так – всіх людей відправлять, набираємо нових, а ті, які мають фах, залишаються за дверима. Це перше питання.

Друге питання по ТЦК. Ми ж знаємо, що кількість могла би бути більша працевлаштованих чоловіків, але їм потрібно спочатку йти в ТЦК. Чи щось в цьому плані ви нове знайшли, чи, на жаль, все залишається так, як було раніше?

Наступне питання. Чи правильно я зрозумів, тут коротка відповідь, так чи ні, що 62 тисячі осіб, яких ви перевчили в своїх закладах профтехосвіти,

всі працевлаштовані чи ні? Якщо ні, то який у вас є механізм, якщо людина використала державний кошт і перевчилася, а не працевлаштувалася за фахом?

І наступне питання, це виходячи вже з презентації. Європейський сервіс ми вимагаємо від служби. Так, цього вимагає суспільство. Який середній рівень зарплати в тих людей, які працюють у нас в державі, надають послуги, і ми хочемо європейського відношення, я вже не кажу про європейські зарплати, який середній рівень зарплати порівняно з іншими чиновниками?

І останнє питання. Міграційну політику ми разом, ми в комітеті про це говоримо з Галиною Миколаївною, мало сьогодні ми почули. Чи готова служба перелаштовуватися, дивлячи на сучасні умови, коли міграція у нас набирає нових обрисів? По-перше, трудова міграція, що стосується України, і виклики, щоб під тих мігрантів сюди не заїжджали ті, які можуть робити, на жаль, диверсійну роботу. Тут більше і Служба безпеки працює, і ми знаємо результати. Чи у вас, виходячи з цієї ситуації, чи ви змогли службу трансформувати так, як ви зробили по ветеранах, по створенню робочих місць для осіб з інвалідністю?

Вибачте за довгі такі запитання, але це важливо. Дякую.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Дякую вам.

Значить, по ЦПТО, у нас достатньо високий рівень працевлаштування – це порядку 90 відсотків. Ми перевіряємо, в принципі, всіх працевлаштованих, які отримують сервіс від ДЦЗ, через, зрозуміло, ідентифікаційний код і далі дивимося, чи вони працевлаштовані чи ні, рівень зарплати і все решту.

Що стосується середнього рівня зарплати ДЦЗ, це порядку 20 тисяч гривень.

Про шлях перетворення з ДЦЗ в ЦОВВ, я думаю, що може Юлія Сергіївна розказати, тому що вона вивчала цей процес і вона пропонувала, наскільки я пам'ятаю, залишити статус державних установ, але фінансувати за рахунок державного бюджету. Можливо є сенс, щоб ми її послухали і вона розкаже, яким чином вона буде це реалізовувати.

А що стосується міграційної політики, ми працюємо над тим, щоб робити єдиний дозвіл і щоб це було зручно і не було зловживань. Нам потрібно, щоб менше чиновників, службовців втручалися в цей процес і цей процес був прозорим, тому що бачимо: там, де ми застосовуємо інструменти цифрові, у нас більше прозорості і більше підзвітності.

Якщо можна, давайте Юлія Сергіївна розкаже яким чином, тому що я просила її вивчити цей досвід і надати нам пропозиції.

ГОЛОВУЮЧА. Я думаю, Юлія Сергіївна нам все розповість. У нас залишилося 20 хвилин. У нас є питання. У мене багато питань. Я думаю, що перше зауваження, воно дуже просте: навіщо ви використовуєте термін "перенавчання"? Ви не перевчите людей і це не потрібно. Тобто ми використовуємо в комітеті "додаткова кваліфікація", "часткова кваліфікація", "освіта", "друга освіта", "освіта для дорослих впродовж всього життя", але це не перенавчання. У мене велике прохання просто на це звернути увагу. Це перше.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Ну англійською мовою це називається reskilling upskilling.

ГОЛОВУЮЧА. Ну, але це не "ре". Що, restuding? Ну це ж не "ре", не "пере". Тобто філологічно "пере", воно каже про те, що ми стираємо те, що є, і накладаємо щось нове. І навіщо перенавчати?

СВИРИДЕНКО Ю.А. Треба знайти тоді філологічне...

ГОЛОВУЮЧА. Словосполучення дуже важливе, це як перевиховання, сто відсотків. Маленьке зауваження.

Друге питання стосується законопроекту 12129, і сьогодні вже звучали ваучери. У нас у Верховній Раді багато нарікань до системи ваучерів. Водночас ми знаємо, що система освіти і науки переходить на закупівлю освітньої послуги. Чому ви в законопроекті 12129 не заклали не "ваучер", а "адресна допомога" на отримання навчання і закупівля за рахунок, зараз я не кажу за рахунок чого, а просто чому ви не заклали закупівлю освітньої послуги? Разом з цим питання: навіщо вам 9 центрів навчальних, які є для вас непрофільними? Чому ви їх не передасте на Міністерство освіти, в систему профтехосвіти або в систему кваліфікацій? Це друге питання.

Третє питання. Як ви відноситеся, і я хочу, щоб всі народні депутати члени нашого комітету почули відношення Міністерства економіки, про яке вже Михайло Михайлович сьогодні зазначив, до законопроекту 5344-д, він власне і пише про те, що держава буде компенсувати створення розумного прилаштування для осіб з інвалідністю, при чому, на наш погляд, без цього законопроекту перейти до системи субсидування роботодавцю по залученню осіб з інвалідністю неможливо, доки у вас не буде реєстру таких робочих місць. Це третє питання.

Четверте. Це система управління коштами фонду безробіття. Чи думали ви про те, яким чином мають бути розведені фінансові потоки і які питання, який функціонал має фінансуватися за рахунок державного бюджету? Який за рахунок фонду безробіття, ми почули. І ми з повагою ставимося до того, що ви не можете зараз знайти альтернативні джерела фінансування деяких можливостей Міністерства економіки, Державної служби зайнятості, водночас має бути чіткий план, як ми переходимо до нормального фінансування, для того, щоб кошти Єдиного соціального внеску

направлялися саме на захист людей безробітних. У нас недофінансовані виплати, коли людина отримала травму на виробництві, нещасний випадок на виробництві. Ми не можемо індексувати пенсії хоча б до рівня 40-відсоткового заміщення, тому що ми джерела із Єдиного соціального внеску перенаправляємо на інше фінансування. І в той же час я б хотіла почути, що ви думаєте щодо законопроекту, який ми готували разом з профспілками щодо заборгованості по заробітній платі, і чи можемо ми на функціонал Державної служби зайнятості покласти захист банкрутних підприємств і захист невиплаченої заробітної плати в результаті банкрутства.

П'яте питання. Що ви думаєте, коли дають таке цілеполагання щодо міграційної політики, то міграційна політика є частиною демографічної політики. І ми вважаємо, що саме Перший віцепрем'єр, і саме Міністерство економіки має наскрізну демографічну політику робити як хаб, для того щоб весь уряд працював над демографією. Чи думаєте ви над створенням окремої демографічної агенції? У нас є президентський і пана Княжицького законопроекти щодо окремого міністерства, ну теж хотілось би почути, що ви думаєте про демографічну політику і про структуру, яка буде її реалізовувати.

Ну і нарешті, працевлаштування осіб з інвалідністю, дуже конкретне питання. Ми працюємо з Тетяною Бережною, з пані Наталією Науменко, зі Службою безпеки, з Нацполком, який видворяє нелегальних мігрантів. Водночас хотілося б почути конкретні терміни. Тому що в нас декілька законопроектів, які ініційовані народними депутатами, ми чекаємо від вас системного законопроекту щодо працевлаштування іноземців в одній точці, щоб і посвідка на проживання, і дозвіл на роботу був задіяний разом з розумінням Міністерства економіки, де ми маємо працевлаштовувати українську робочу силу, а де ми маємо залучати іноземців, так, щоб ми не перешкоджали українцям знаходити, ну в першу чергу я думаю, що

високооплачувані робочі місця, але не завжди так виходить. Водночас має бути зрозуміла політика.

Цифра, це ваша цифра, що за пів року цього року нами надано дозволи 3 тисячі 600 на працевлаштування, 3 тисячі - цей дозвіл був скасований саме тому, що ми попередньо перед тим, як людина заїжджає в Україну, таку людину не перевіряємо. Тому була б вдячна, якщо б ви коротко ці питання...

СВИРИДЕНКО Ю.А. Галино Миколаївно, демографічна політика, на щастя чи на жаль, не наша поки що, це функціонал Міністерства соціальної політики.

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую, пані Юліє, у нас дуже цікава ситуація, коли в парламенті є комітет, який займається демографічною політикою, це комітет Потураєва, гуманітарний, але в уряді міністерство, яке б займалось демографічною політикою відповідно до Закону про Кабмін і положення про міністерства, ніхто не опікується. І це цікаво.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Але Міністерство соцполітики вносило відповідну демографічну стратегію на розгляд уряду, тому логічно передполагать, що це функціонал Міністерства соцполітики. Тому тут все зрозуміло.

По єдиному дозволу, по останньому питанню, ми якраз і робимо це Єдине вікно, для того щоб можна було там отримати і посвідку на тимчасове проживання, і на працевлаштування. Я думаю, що Тетяна Василівна розкаже, яким чином це буде працювати. Але насправді це Єдине вікно, це такий зелений коридор буде для висококваліфікованих працівників, і якраз ми будемо передбачати всі ці, оцінка ризиків, про які ви кажете, коли ми заздалегідь не бачимо людину.

Із важливого. Боже, Галино Миколаївно, ви стільки мені питань поставили. Система управління фондом, по ЦПТО. Дивіться, по ЦПТО... По ЦПТО наступне. Вони справді розмовляли з Міністерством освіти, у них немає амбіцій забирати це від нас. По-перше, тому що це пов'язано з тим, що ЦПТО в системі ДЦЗ це установи, які навчають дорослих, доросле населення. Навчають по програмах короткотермінових. Це тільки те, до чого прагне Міністерство освіти у своїх програмах – змінити терміни навчання. І у них немає амбіцій забирати. Тому наша задача зробити так, щоб ці ЦПТО були максимально ефективними. Я вважаю, що за рахунок створення наглядових рад і залученням бізнесу нам вдасться це досягти. Плюс, нарешті, наші донорські організації, які допомагають нам оновлювати матеріально-технічну базу, тому що зрозуміло, що нові вимоги на ринку праці вимагають нових кваліфікацій додаткових і власне для цього потрібна оновлена матеріально-технічна база. Ми вдячні за те, що у нас цей досвід співпраці, нарешті, налагодився. Тому у нас задачі передавати немає. Буде амбіція, буде готовність Міністерства освіти, значить будемо передавати.

По ваучерах. Я би по ваучерах по-іншому сказала. У нас можливо просто різна оцінка, різна інформація. Найбільший запит, який ми отримуємо від Міністерства економіки – чи ми можемо дати можливість людям не від 45 років, а більш молодшого віку мати можливість отримати допомогу у вигляді ваучера, щоб мати можливість перенавчатися. Тому це питання, наприклад, більше відкрите, і можливо ми маємо піти в цю сторону і подивитись, але дуже чітко відслідковувати ефективність. Тобто, умовно кажучи, людина, яка вчилася на ваучер, яким чином поліпшилась її життя: вона отримала більш кваліфіковану роботу, вона стала більше заробляти і відповідно більше сплачувати податків і зборів? Тому отут питання. І ми готові там, скажемо, на збільшення віку по ваучеру, але ми маємо дуже чітко відслідковувати, наскільки ефективна ця програма і чи це дійсно покращує життя і дає

можливість більше неактивному населенню більш активно бути працевлаштованим.

Відносно системи управління фондом по безробіттю, Галино Миколаївно, я думаю, що тут треба буде розділяти, те, що ви кажете, на державний бюджет мають покладатися всі активні програми зайнятості, а якщо у нас і залишається, у нас все рівно буде з вами частина виплатних функцій. Є амбіція створити цей єдиний реєстр отримувачів соціальної допомоги і власне цей реєстр має опікуватися отримувачами допомоги по безробіттю. Я думаю, що таким чином має бути: утримання на бюджеті і активні програми зайнятості там.

Але я ще раз кажу і наполягаю на тому, що не може цієї розмови бути без міністра фінансів і навіть, напевно, без залучення Прем'єр-міністра, тому що це по суті в першу чергу політичне рішення, а далі вже виконавче. І ми просто всі розуміємо, в яких бюджетних реаліях ми сьогодні перебуваємо.

Тетяно Василівно, може ви дасте більше?

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

І про розумні обладнання, про 5344-д і про субсидування.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Ми запустили пілот. Коли ми запустили можливість субсидувати облаштування робочих місць, ми запустили це як пілот. Після цього вже Міністерство соцполітики вийшло з цією ініціативою зробити відповідний законопроект. Тому у нас немає амбіції дублювати ці програми. Є амбіція, щоб ця програма як облаштування робочих місць працювала. І ми побачили, що тисяча роботодавців вже зголосилися скористатися програмою й облаштувати робоче місце. Ми зараз готуємо каталог разом із партнерами, де будемо зазначати, яке українське обладнання українського виробництва може бути застосовано для облаштування робочих місць. І для того, щоб у нас не було від роботодавців критики відносно того,

що немає обладнання відповідного в Україні, вони не знають, що купити. А ви знаєте, що ми, якщо Міністерство економіки, впроваджуємо політику "Зроблено в Україні", ми хочемо стимулювати українське виробництво і українське споживання. Якраз нам здається, що тут наш і моральний обов'язок в тому, щоб дати таку інформацію для всіх.

А коли у нас, Тетяно Василівно, каталог цей буде?

БЕРЕЖНА Т.В. До кінця року має бути.

СВИРИДЕНКО Ю.А. До кінця року буде. Я думаю, що в комітеті ми його представимо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні народні депутати, чи є ще питання до Першої віцепрем'рки? Будь ласка, пан Остапенко.

ОСТАПЕНКО А.Д. Шановна Юлія Анатоліївна, у мене маленьке питання, коротке. Чи розглядали ви можливість відкриття для Міністерства економіки напрямку міжнародних оборонних послуг через створення різного роду міжнародних оборонних компаній і використання цієї сфери для наповнення бюджету для реабілітації військових ветеранів і відповідно для того, щоб їх працевлаштувати в майбутньому?

СВИРИДЕНКО Ю.А. Наша задача все-таки створювати можливості для розвитку різного бізнесу, власне на це направлені всі наші програми. У нас є програма 5-7-9, є гранти на переробку, є мікрогранти. На минулому тижні Кабмін прийняв рішення про створення спеціального механізму фінансування оборонних компаній, які по суті моделлю будуть мати як фонд розвитку підприємництва під 5 відсотків можливість фінансувати оборонний

сектор. Наша задача насправді зняти всі можливі бар'єри і дати можливість приватному сектору розвиватися повноцінно. Мені здається, що приклад з дронами дуже добре спрацював, коли і маржинальність, націнка там достатньо висока, що стимулювало приток капіталу, і державні замовлення в цьому секторі сприяли тому, що з'явилося 500 компаній, які займаються на сьогодні дронами. Тобто наша задача зменшити роль держави, щоб приватний сектор нормально і повноцінно розвивався. І вже приватний сектор буде працевлаштовувати ветеранів.

Я досі не люблю, я противник оцих всіх квот, тому що ми бачимо, яка кількість зловживань відбувається за рахунок того, що роботодавці змушені вишукувати можливості там, де їх немає ані з огляду на виробничі і технологічні особливості, ані з огляду географічного розташування тих чи інших підприємств, просто намагаються знайти спосіб, яким чином це працевлаштувати. І це, я вибачаюсь, вже окремий вид бізнесу, про що теж треба казати реалістично. Тому я думаю, що тут наша задача створити от через такі непрямі методи облаштування робочих місць, десть допомога в отриманні додаткової професійної кваліфікації - в цьому наша задача. І зняти бар'єри там, де вони існують, для того щоб бізнес міг повноцінно дихати і розвиватись навіть під час війни.

ОСТАПЕНКО А.Д. Маленьке уточнення. Я маю на увазі про приватні військові компанії, сфера яких якби не розкрита в наших реаліях, але у світі в принципі цей напрямок дуже сильно розвивається і відповідно для того, щоб працевлаштувати ветеранів, які безпосередньо...

(Загальна дискусія)

СВИРИДЕНКО Ю.А. Анатолію Дмитровичу, це заборонено на сьогоднішній день за Конституцією.

ОСТАПЕНКО А.Д. Ну в нас не заборонено Конституцією, в рамках того, якщо в нас буде законодавство, яке дозволяє роботу в цьому напрямку. Ми ж не кажемо про приватні військові компанії, я кажу про міжнародні оборонні компанії, які будуть надавати послуги за кордоном і захищати якраз тих же самих людей, як ви це зазначили.

Дякую.

СВИРИДЕНКО Ю.А. Анатолію Дмитровичу, в нас є можливість, є миротворчі місії, ми в них можемо брати участь, це те, що дозволено законодавством. Я думаю, що у вас є унікальна можливість депутатською ініціативою зробити закон.

ГОЛОВУЮЧА. У нього є закон, але це не наша дискусія.

Шановні народні депутати, хто на зв'язку? Я окремо до Юлії Володимирівні Тимошенко, чи є в неї питання до Першої віцепрем'єрки? Юліє Володимирівно?

Ірина Никорак. Пані Ірино? Я просто до інших фракцій, щоб всі були долучені до того і розуміли.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Пані Галино, у Тимошенко немає запитань.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Юліє.

Ірина Никорак.

НИКОРАК І.П. Галино Миколаївно, перепрошую, у мене немає питань. Вибачте, я просто у відрядженні і тому трішки зв'язок нестабільний.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Михайле Михайловичу, тоді я попрошу вас дати слово пану Бондарю Ромі. Я проведу пані Першу віцепрем'єрку.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. А, гаразд. Може ми тоді так використаємо це питання. У нас, крім народних депутатів, у нас ще є представники спільних представницьких органів і є пан Костриця, який очолював МОП у попередній каденції, так скажу, експерт. Якщо можна, по 2-3 хвилини, чи є у вас що сказати для пані Першої віцепрем'єрки - міністра економіки?

Будь ласка, пане Олександрє Шубін, 3 хвилини у вас.

ШУБІН О.О. Дякую, спробую вкластися.

Шановна Галино Миколаївно, шановна Юліє Анатоліївно, шановні члени комітету! По-перше, хотілось дійсно подякувати за те, що в період війни збережено сталі служби зайнятості, розвиваються активні програми зайнятості, хоча дійсно ми мусимо констатувати, що критично зменшився час перебування особи на безробітті, і іноді цей час є недостатнім для того, щоб людина встигла вирішити всі ті проблеми, з якими вона сьогодні стикається в період воєнного стану.

Дійсно, у нас суттєво зменшилася частка видатків на соціальне страхування у загальних видатках фонду з безробіття. І якщо це обґрунтовано періодом воєнного часу, періодом відновлення економіки, то, звичайно, на майбутнє, на післявоєнний період хотілося б, щоб фонд на випадок безробіття дійсно виконував свою функцію більш потужно і повноцінно, як це передбачено Конвенцією Міжнародної організації праці 168, де щонайменше 85 відсотків працівників мають бути покриті цією гарантією.

Також хотілося б зазначити, що ми не розглядаємо соціальне страхування як частину соціальної допомоги, тому що це дійсно теж...

ГОЛОВУЮЧА. Пане Олександр, а можна конкретніше?

ШУБІН О.О. Так. До пропозицій. Ми підтримуємо створення центрального органу виконавчої влади, який має фінансуватися за рахунок державного бюджету і працівники якого мають бути державними службовцями, як це передбачено конвенцією.

З нашої точки зору, доцільно розділити функцію управління і реалізацію політики ринку праці і функцію якраз соціального страхування. І дійсно можливо тут потрібно розглядати ці два питання окремо.

Також хотілося б зазначити, що дійсно є величезна потреба страхування працівників від невиклати заробітної плати через банкрутство, через критичні явища. І ми з Міністерством фінансів попередньо опрацьовували таку ідею, щоб на майбутнє, не ретроспективно, але ця функція могла би теж виконуватися майбутньою, так би мовити, системою служби зайнятості.

І ще хотілося б зазначити. Центральний орган це, безумовно, не 7 тисяч 700 працівників, центральний орган може бути невеликий, а от система державних установ, якою керує центральний орган і яка виконує функції окремо соціального страхування і реалізації моніторингу політики зайнятості, кваліфікації і так далі, можуть бути відокремлені і розділені на різні джерела видатків.

Дякую за увагу. І будемо активно брати участь у цій роботі.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Олександр.

Василь Костиця, будь ласка, і Сергій Біленький, хочете 2-3 хвилин взяти? Пан Василь?

КОСТРИЦЯ В.І. Так-так, я слухаю.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Василю, ми вас не чуємо.

КОСТРИЦЯ В.І. Ви мене чуєте?

ГОЛОВУЮЧА. Чуємо, все, давайте. Хвилину.

КОСТРИЦЯ В.І. Доброго дня, Галина Миколаївна, доброго дня, Юлія Анатоліївна. Давно не був на засіданні комітету. Перш за все я хочу звернутися до експертів, до Романа, які підготували чудовий звіт, дуже-дуже глибокий аналітичний звіт.

ГОЛОВУЮЧА. Давайте від компліментів до позиції, давайте.

КОСТРИЦЯ В.І. Ні-ні, це вперше. Чому важливо? Тому що цей звіт дає можливість службі зайнятості йти по рядочку і дивитися, де прогалини.

А тепер одразу до пропозицій. Перш за все служба зайнятості – це люди, безумовно, але служба зайнятості, якщо ми оцінку персоналу передбачаємо, то перш за все служба зайнятості повинна мати чіткі цілі, що вона має досягти до кінця цього року, до кінця наступного року в рамках того фінансування, яке є. Це перше визначення.

Друге визначення. Це те, що дійсно потрібно розділити активну політику ринку праці, а не просто активну політику зайнятості, і, власне кажучи, надання тих послуг, які стосуються соціального захисту безробітних.

Немає в світі єдиної системи, одразу кажу. В Європейському Союзі із 27 служб зайнятості тільки 17 служб управляють коштами соціального страхування, решта до цього не мають відношення і прекрасно

впроваджують за рахунок державних коштів активні програми ринку праці і, власне кажучи, фінансується їх апарат.

Тепер, по витратах. У середньому в Європі 4,6 відсотка – адміністративні витрати на служби зайнятості. Галино Миколаївно, 4,6 відсотка від загального бюджету. Окрім Швеції, де цей відсоток 10 відсотків.

Наступне. Для мене було відкриттям, хоча я людина, як кажуть, обізнана службою зайнятості, про таке жахливе співвідношення керівного і адміністративного апарату до тих працівників, які безпосередньо надають послуги. Ось ми з чого починати повинні реформу. Оце співвідношення зламати, бо коли один керівник на півтора працівника, це щось неправильно працює.

Останнє. Це чіткий моніторинг того, що ми робимо і чого ми досягаємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Василю.

КОСТРИЦЯ В.І. І останнє. Окрім моніторингу, ми повинні відстежувати і кожен напрям витрат і діяльності служби зайнятості.

ГОЛОВУЮЧА. Це правильно.

КОСТРИЦЯ В.І. І не дублювати ті функції, які виконують інші міністерства або фонд захисту інвалідів. Тому що ми зараз пропонуємо, власне кажучи, дублювати те, що виконують інші за рахунок...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Василю. Ви абсолютно праві. Рахункова палата туди не заходила.

КОСТРИЦЯ В.І. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Дякую.
Сергій Біленький, будь ласка.

БІЛЕНЬКИЙ С.Л. Шановна Галино Миколаївно, шановна Юліє Анатоліївно, народні депутати і запрошені, я дуже коротко. Василь Іванович в принципі все розклав по поличкам.

Я хотів би перш за все подякувати і Юлії Анатоліївні особисто, і Юлії Сергіївні за те, що вони в цей складний час воєнного стану проявляють таку дуже гнучку позицію і реагують буквально на всі наші просьби, які ми там до них доносимо і через СПО роботодавців, і через Федерацію роботодавців, це не можна заперечити.

Стосовно того, чи в правильному напрямку і достатньо швидко реформується служба зайнятості. Ми вважаємо, що певні позитивні тенденції, їх також не можна заперечити, вони дійсно є. І вважаємо, що ті, хто цим займаються, заслуговують на можливість і шанс продовжити ті реформи, продемонструвати всім їх результат.

Тому як підсумок хотів би сказати, що, знаєте, з таких проблем, які ми зараз бачимо і які, можливо, можна було б якось вирішити, запроваджено там певні програми компенсацій для роботодавців за працевлаштування, робочих місць для осіб з інвалідністю та інші. Але не всі роботодавці, на жаль, хочуть ними користуватися і причина тут одна – це досить складна звітність, це та відповідальність за державні кошти, які на це виділяються. Я розумію, що якось це полегшити сильно, мабуть, не вдасться. Але така проблема існує і це те, що я чую від наших учасників.

І, звісно, Галино Миколаївно, вам в першу чергу дякую за те, що організували це обговорення, що цим питанням опікуєтесь. І ми готові завжди підставляти плече і допомагати в тому числі і з розробкою певних законодавчих ініціативи. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Сергію.

Пане Михайле Михайловичу, я перепрошую, на 5-10 хвилин передаю вам управління. Прошу, щоб ми повернулись до презентації пана Романа Бондаря, дослухали і я повернусь.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Тобто Юлію Анатоліївну ви мені не довіряєте провести.

ГОЛОВУЮЧА. Я проведу її повернусь.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую.

Шановні колеги, ну я думаю, пане Романе, ми основне почули. Що ви хочете ще додати, доповнити до своєї презентації, будь ласка, щоб ми дали можливість вам сказати головне?

БОНДАР Р.В. Декілька ключових аспектів. Я дуже вдячний пану Костриці, який підсвітив ключову проблему, що ми наразі маємо, умовно кажучи, радянську, я повторююсь, спадщину, яка дуже впливає на нашу ефективність. Велика кількість юридичних осіб, яку має служба, призводить до того, що в службі накопичується велика кількість адміністративних функцій, тобто кожен з 25 регіональних центрів мають своїх айтишників, бухгалтерів, закупівельників, ці всі люди, вони підпорядковуються безпосередньо керівнику регіонального центру. Якщо ми з вами подивимось на модель організації, то центр зайнятості як керуюча структура, яка власне має відповідати за стратегічне керування, має обмежений функціонал. Це було наше перше велике здивування, що дуже велику кількість повноважень покладено на регіональний центр. І якщо ми, наприклад, хочемо швидко зібрати якусь інформацію, то у пані Жовтяк насправді існує обмежений

функціонал і це все займає велику кількість часу - зібрати з 25 центрів інформацію. В нас немає потоків даних, які дозволяють це робити швидко і продуктивно. І те, що почався процес побудови аналітичного центру, це гарна історія, тому що, ми от бачимо, наприклад, зараз починається в нас на Запоріжжі, ми вже бачимо відтік людей із Запоріжжя і це впливає на ринок праці і власне на стан розподілу робочої сили всередині України. Модель, яка існує зараз, трирівнева, вона, з одного боку, чудова, і це кажуть іноземці, що в нас є можливість за рахунок відділів і за рахунок управлінь дотягуватись до кожного невеличкого містечка. Це велика перевага поточної моделі організації служби. Її великий недолік – те, що дуже велика кількість рівнів керування. Тобто те, що казав пан Костиця, це дійсно так. Велика кількість керівників, які несуть відповідальність і приймають рішення, і низька кількість, пропорція розподілу виконавців на цю кількість керівників. Це дуже легко побачити на цьому розподілі з точки зору чисельності, де ключова концентрація персоналу знаходиться на рівні філії і базових центрів зайнятості, це така стара модель, яка трансформується у філіальну структуру ще за часів до минулої структуризації. І ви бачите, що якщо оцінити, наприклад, всіх людей, які існують зараз в ДСЗ, з 7 тисяч людей на рівні регіональних центрів у корпоративних функціях працює 1 200, на рівні філій в корпоративних функціях працює 460 людей. Тобто велика кількість адміністративного персоналу, який займається підтримкою. Тобто це через те, що ДСЗ має мережевий формат.

Саме з цього, от цей слайд дуже красиво підкреслює, наприклад, 430 бухгалтерів всього в системі з 7 тисяч людей, 410 людей, які займаються майном, 240 айтішників, 191 піарщик і людина, які займаються документообігом, 230 фінансистів. Коли ми з вами говоримо про необхідність інтеграції всіх 25 регіональних центрів, включаючи ДСЗ, в єдину юрособу, це не те, що ми юридично змінюємо правовий статус, це означає, що ми створюємо централізовані функції, за рахунок яких ми

можемо домогтися суттєвого скорочення адміністративних обслуговуючих функцій.

Це те, що казала Галина Миколаївна, це не тільки проблема ДСЗ. У нас є МСЕКи, у нас є ТЦК, у нас є велика кількість інших організацій, які організовані за цим мережевим принципом, і у нас і так фонду заробітної плати не вистачає, щоб платити цим людям зарплату, так ці люди у великій кількості займаються бог знає чим і їх кваліфікація, чесно кажучи, у порівнянні з ринком дуже низька.

Повернусь я до того слайду, про який казав. У нас 83 відсотки загальної кількості видатків – це оплата праці. Проте я хочу звернути вашу увагу на те, що скорочувати чисельність ДСЗ без зміни процесів - це шкодити операційній ефективності ДСЗ. Зараз процеси побудовані таким чином, що скорочувати без реформування - це значить вбивати службу.

Тому те, що казала Галина Миколаївна, нам потрібно паралельно зі скороченням і оптимізацією перебудувувати службу наскрізно. Ми пропонуємо модель єдиної юрособи, як казала Юлія Анатоліївна, з виділенням макрорегіонів на початку, згрупуванням 5-6 РЦЗ в один дуже плаский, знаєте, такий бухгалтерський центр, де просто акумулюють договори, приймають ключові рішення з концентрацією всіх функцій керівних на рівні ДСЗ, і з залишенням, те, що називається, останньої милі. Нам оці офіси, до яких приходять люди ніжками, важливо дуже залишити, бо інакше ДСЗ втрачає сенс.

Три-чотири великі вектори трансформації – це організаційна структура, яка призведе до скорочення неважливих, непотрібних функцій, що зменшить чисельність.

Друге. Нам потрібно переробляти процеси, бо велика кількість застарілих процесів, які пов'язані, до речі, з цифровізацією, тому що багато робиться у паперовому звіті. Дуже велика кількість бюрократії непотрібної.

Велика кількість майна, і це ми теж говорили з Галиною Миколаївною, яка не має бути на балансі, яка має бути передана у Фонд держмайна. Інакше велика кількість людей, знову ж таки, 410 людей займаються підтримкою просто майнового простору.

І ще те, що слід сказати: треба перебудувати корпоративне управління. Тому що існує певна лакуна – недостатність контролю з боку фонду за діяльністю ДСЗ, ми це бачимо. Треба підвищувати контрольні механізми, треба підвищувати якість внутрішнього аудиту, треба підвищувати якість комплаєнсу і ризменеджменту, тому що великі кошти витрачаються ДСЗ. При тому, що існує дуже потужна і яскрава співпраця з Міністерством економіки. І це велика перевага, що ДСЗ активно реагує на ті ініціативи, які робить міністерство. У нас існує недостатність інструментів контролю за тим, яким чином витрачаються гроші.

Тому оце буде одним із важливих пріоритетів і можливо нам треба думати над посиленням роботи наглядової ради фонду, посилювати компетенції наглядової ради по збільшенню і якості інструментів контролю за діяльністю ДСЗ, і це має бути окрема справа.

У принципі ми створили обриси 15 інструментів ключових напрямків трансформації, де паралельно з цим хочу відмітити, що для того, щоб міністерство могло гарно і оперативно керувати активними програмами, треба мати дані по тому, який ефект приносить кожна окрема програма. Якщо ми робимо ставку на активні програми, ми маємо розуміти, яке повернення на інвестиції іде відложених нами грошей.

Галино Миколаївно, я багато можу ще говорити. Ключове в принципі підкреслив, щоб не витрачати час. Колеги, готовий до будь-яких глибинних дискусій, пояснюючи кожне своє слово.

Дуже дякую вам за увагу.

Цю презентацію я вам надішлю, вона ілюструє в цілому 90 сторінок нашого звіту. Вибачте.

І дякую панові Костриці за те, що підкреслив важливий елемент, що не може бути такого, що на одного керівника два виконавця, навіть менше. Це щось ми робимо не те.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Романе. Дякую за проведення функціонального аналізу, який у нас тепер є, і має стати підставою для того, щоб ми провели оцю нараду, про яку ми домовилися вже. Ми будемо писати від комітету листа на уряд за участі Прем'єр-міністра і міністра фінансів, для того щоб ми оцю трансформацію заклали в бюджетну резолюцію. Вона наразі відсутня в 3-річній бюджетній декларації, а це означає, що ані Верховна Рада України, ані уряд зараз не має стратегії такого реформування.

Функціональний аналіз, який зроблено за участі і під керівництвом Романа Бондаря, він відповідно дає можливості опрацювати конкретні моделі переходу. Він вже демонстрував, як можна організаційно це робити, але ми маємо зосередитися, і в комітеті зокрема, не тільки на організаційній структурі.

Тобто перше завдання – це оргструктура і корпоративне управління. Ви абсолютно правильно замітили, що правління фонду безробіття треба робити професійним, роботу в правлінні треба оплачувати, бо це фінансова установа. І власне він має займатися і політикою оплати посадових осіб в Державній службі зайнятості, якщо вже Державна служба зайнятості управляє грошима фонду безробіття й існує виключно за гроші фонду безробіття. Але ця корпоративна структура не вибудована і наглядова рада не сформована на професійних засадах. Про це потрібно думати і ми про це і говоримо з СПО профспілок зокрема, тому що вимоги до людей, які приймають участь в правлінні, теж треба виставляти.

Друге, це процеси та майно. В процесах, ну майно теж там процеси.

Третє, це фінансова модель і фінансування, яка має бути розкладена на 2, на 3 роки, яким чином вона змінюється і за рахунок яких коштів, і який

функціонал це робить. Так само, як це зроблено в Пенсійному фонді. В Пенсійному фонді теж фінансування окремих програм іде за рахунок державного бюджету, наприклад, житлово-комунальні субсидії, які вони виплачують, або державні пенсії. От у нас друге питання сьогодні спецпенсії. Спецпенсії сьогодні оплачуються за рахунок державного бюджету, а те, що стосується виплат пенсій, то це єдиний соціальний внесок. І нам потрібно і у бухгалтерському обліку, і відповідно у фінансовій моделі це розмежовувати.

І четверте – це аудит, комплайнс і менеджмент, який розуміє, що таке аудит, що таке аудитування. Це теж підняття фінансової грамотності і це означає процес навчання. Бо 7 тисяч 600 осіб, які там наразі працюють, треба дивитися на їх функціонал і одночасно займатися навчанням людей, які будуть брати на себе ту політику, яка запланована, і відповідно і за вашою пропозицією щодо міграційної політики.

Тому це великий проєкт, який потрібно перекладати вже абсолютно у виконавчі документи і в постанови Кабінету Міністрів і так далі для того, щоб ми бачили цей прогрес, зокрема починаючи з бюджетної декларації.

Дякую, пане Роман.

Чи є до пана Романа питання? Немає.

Тоді у нас повністю, да, презентація всього, що не сказала Юлія Жовтяк від Державної служби зайнятості. Будь ласка, пані Юлія.

ЖОВТЯК Ю.С. Галино Миколаївно, ви до мене? Вибачте.

ГОЛОВУЮЧА. Якщо ви хочете ще щось сказати?

ЖОВТЯК Ю.С. Є що сказати. Буду теж, чесно кажучи, намагатись коротко, тезисно. Ну стосовно майна. Ще раз хочу наголосити, що ми не

займаємось, ми не управляємо нашим майном, воно повністю знаходиться в державному управлінні Фонду державного майна. Окрім того, у нас ...

ГОЛОВУЮЧА. Тоді 400 осіб навіщо вам у складі управління?

ЖОВТЯК Ю.С. Це не тільки особи, які займаються майном. Це люди, які займаються адмініструванням.

Я просто хочу зазначити декілька речей. Можна я доскажу, вибачте. Ми аналізували структуру інших юридичних органів, зокрема, наприклад, Пенсійний фонд, у них поки що теж діють ці юридичні особи на рівні регіонів. Я проаналізувала інші структури просто для себе, там Податкову службу, казначейство, які перейшли на одну юридичну особу. Але навіть з переходом до однієї юридичної особи в них на регіональному рівні залишились балансові рахунки і казначейства та просто дані доручення на надання таких операцій. Тобто у нас, скажемо таким чином, це не те, що в нас катастрофа, в нас залишилось тільки зараз 25 юридичних осіб. Так, ми їх можемо трансформувати в одну юридичну особу, але можливо навіть без макрорегіонів, якщо вже робити це, то робити один раз. Ми так для себе, от коли пропрацьовували централізацію і ІТ, будемо пропонувати це робити. Я просто до того, що наша модель не є унікальною, так працюють ще багато інших державних органів, але я розумію, що ми маємо до цього приходити і ми до цього ідемо.

Стосовно, те, що ми говорили про статус юридичної особи і цоввки. Ми дійсно вивчали, намагались вивчити такий досвід і що я можу сказати? Що поки що у нас в Україні на сьогодні існує єдиний нормативний документ – Постанова уряду 1074 від 2011 року стосовно створення, ліквідації центральних органів виконавчої влади. Але у нас ніде немає механізму, алгоритму дій, тому що такого не було, як перетворити державну установу на центральний орган.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Юліє, у нас питання таке. Якщо ми вирішуємо, що ми робимо по якомусь плану, то ви це виконуєте, бо ви виконавчий директор, а таке враження, що ви формуєте політику і розповідаєте і Верховній Раді, і народним депутатам, і замміністрам. Я зараз дам слово Бережній Тетяні, я думаю, що вона як ЦОВВ випрацьовує і формує політику. А ви її маєте реалізовувати так, як вам міністерство це каже і кажуть закони. Якщо ви як структура закон не виконуєте і не пишете ніякі плани, і потім виправдовуєтеся на комітеті, що ще багато якихось державних структур в Україні так існують, але в Естонії по-іншому, ну то це взагалі незрозуміла позиція.

ЖОВТЯК Ю.С. Я зараз не про Естонію кажу, я кажу просто про створення однієї юридичної особи. Я говорю про те, що, так, ми прийдемо до цього, там потрібно пройти певний шлях, в тому числі юридичний і так далі, для того, щоб це зробити. Ми це зробимо.

ГОЛОВУЮЧА. У вас план є на цей шлях, скільки цей шлях займе?

ЖОВТЯК Ю.С. Цей шлях займе мінімум рік-півтора. План у нас є, можемо його представити.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Тетяно, будь ласка.

БЕРЕЖНА Т.В. Галино Миколаївно, дуже дякую вам за модерування цієї дискусії. Я думаю, що ми отримали найголовніші висновки, які ми мали. Ми скликаємо велику нараду за участю Мінфіну, за участю...

_____ . Ми готуємо на нараду документ.

БЕРЕЖНА Т.В. Ми готуємо, так. Тобто у нас є план. Видно, що Державна служба зайнятості готова також до таких рішень. Ми маємо всі спільну позицію і у нас є єдина мета, щоб установа була дійсно ефективною. Тому я думаю, що ми можемо підводити ризику.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні народні депутати, ми це достатньо обговорили? Ми всі зараз на одній стороні і розуміємо, як йти, так, Михайле Михайловичу?

ЦИМБАЛЮК М.М. Так, достатньо. Я думаю, що насправді заступник міністра, дуже позитивно, що Юлія Анатоліївна висловила політичну позицію щодо готовності проводити ті реформи, які сьогодні вимагає час, і на цій позиції стоїть комітет. Ми слухали позицію пані Бережної Тетяни як заступника, який курує цей напрямок. Ну і, звичайно, Юлія Жовтяк підтвердила те, що вона готова виконувати і має для цього дорожню карту.

Через те є пропозиція в проєкті рішення узагальнити щодо спільної наради, звернутися до Прем'єр-міністра щодо спільної наради, яку би він мав очолити, Мінекономіки і Мінфін однозначно. Можливо до цієї наради ще залучити Мінсоц, бо деякі речі перетинаються, запросити представників Служби безпеки, Нацполу, які здійснюють міграційну політику в плані міграції і забезпечення робочими місцями іноземців, які мають це бажання, і на основі цієї наради виробити спільне рішення, яким чином ми будемо рухатися шляхом модернізації служби. І відзначити, що певні позитиви є щодо забезпечення ветеранів ваучерами, є щодо створення робочих місць і допомоги держави роботодавцям – це є позитиви. Але час вимагає більш швидших реформа. Я вважаю таким чином.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Михайле Михайловичу.

Шановні народні депутати, я думаю, що нам не потрібно це голосувати (пане Сергію, так?), що ми можемо просто від комітету звернутися за загальною...

_____ . Так.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Тетяно. І пані Юлії ще раз подяка велика.

Шановні народні депутати, ми можемо переходити до пункту другого нашого порядку денного. Чи він був перший, але немає значення.

Ви знаєте, щодо скандалів, які прокотилися в засобах масової інформації щодо спецпенсій, які стосувалися пенсій прокурорів. Водночас ми всі знаємо, що ці скандали, вони є періодично виникаючими, тому що спецпенсії в Україні мають достатньо дивні особливості, які відсутні в європейській практиці.

Я зараз проговорю, що вирішує законопроект 12165, оскільки я є основною авторкою по модернізації пенсій, які сплачуються сьогодні саме прокурорам, тому що цей законопроект був у реакції саме на пенсії прокурорам. Водночас я прошу зразу взяти до уваги, що така сама модель може бути застосована до суддівських пожиттєвих утримань, а також до оплати військовослужбовцям, які наразі не воюють. Я на цьому наголошую, тому що спецпенсії стосуються тих, у кого є так звана вислуга.

Зразу теж хочу проговорити деякі речі, що мова йде про оплату пенсій за рахунок державного бюджету, а таким чином, якщо ми знайдемо компенсатори в державному бюджеті, то ці компенсатори можуть бути перенесені на оплату нашим військовим. Тому що якщо ми такі компенсатори за рахунок державного бюджету знаходимо, то в цьому

випадку ми звільняємо кошти, які можуть іти на фінансування наших військових.

Перше, що робить цей законопроект, він забороняє оплату пожиттєвого утримання/пенсія прокурорам, які одночасно знаходяться в органах прокуратури на службі. Таку пенсію, право на отримання такої пенсії відповідно прокурор може отримати тільки після того, як він закінчує відповідно свою каденцію. Це не звільняє державу від того, що держава несе відповідальність за оплату трудової пенсії, яка починається зазвичай за 60, 63, 65 років відповідно до діючого Закону про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, і дуже часто у побуті цю пенсію називають трудовою, вона залежить від того, як впродовж свого життя людина сплачувала Єдиний соціальний внесок і роботодавець за неї, і відповідно який по розміру страховий стаж має людина, яка виходить на пенсію.

Мова зараз іде лише за той додаток, який держава за рахунок державного бюджету додає прокурорам, які мають вислуги. І європейська практика, що людина, яка знаходиться на посаді прокурорської чи на посаді відповідно суддівської, чи на посаді навіть військовослужбовців, оця додаткова до трудової пенсії, вона оплачується тільки після того, як людина досягає пенсійного віку в європейській практиці. У нашій практиці – ми оплачуємо і пенсію, і знаходження на службі людини одночасно. Це стосується і суддівської пенсії також. Тому це одна з основних вад, яку прибирає цей законопроект. Покинув службу – отримуєш доплату, пожиттєве утримання. Якщо ти на службі - ти отримуєш грошове утримання на службі.

Друге питання стосується прив'язки прокурорської пенсії до поточного грошового забезпечення в органах прокуратури. Відповідно в європейській практиці такої прив'язки теж немає. Така прив'язка у нас існує по суддях, існує по військовослужбовцях, які, я ще раз роблю акцент, що ті, хто зараз воюють, вони якраз вислугу поки що не мають, або лише обмежена кількість осіб, які мають вислугу, зараз воюють. В мене є цифра, це 32 тисячі осіб.

Тобто коли ми кажемо про так званих військових пенсіонерів, то з військових пенсіонерів, яких в нас близько пів мільйона, з них служить сьогодні лише 32 тисячі, хоча більше ніж половина з них не досягла шестидесятирічного віку. Таким чином відсоток людей, які служать в армії, Пенсійний фонд веде таку статистику, більше того територіальні центри комплектації наразі цих людей, які мають знаходитись в оперативному резерві № 1, вони їх в першу чергу, оцю черговість мобілізації, коли ОР-1, оперативний резерв № 1, ці люди не знаходяться на полі бою.

Таким чином, що стосується тих, хто сьогодні воює після початку широкомасштабного вторгнення, цей законопроект цю проблему не вирішує. Ми будемо її вирішувати разом з пані Калмиковою в контексті нашої внутрішньої політики по відношенню до демобілізованих, потрібно вже думати про пенсійне забезпечення тих осіб, які сьогодні це роблять. Ті, хто отримав інвалідність, там є окремий захист від держави, той, хто загинув, є захист по втраті годувальника, пожиттєве пенсійне утримання, крім того одноразова грошова допомога, яка виплачується. Водночас цей законопроект вирішує саме оцей додаток, який стосується вислуги.

Законопроект пропонує, щоб пенсія по прокурорах залежала лише від грошового забезпечення, з якої прокурор йде на пенсію. Таким чином, а далі, як і всі, як весь народ України, пропонується щорічна індексація 1 березня. Наголошу, що лише тільки при каденції цієї Верховної Ради, дякую Верховній Раді, був прийнятий законопроект щодо щорічної пенсійної індексації і тільки тут ми цю індексацію робимо системно кожен рік за формулою і це вже не залежить від того, чи Кабмін хоче її проводити чи ні, тому що відповідно до статті Конституції пенсійне забезпечення, все, що стосується пенсійного забезпечення, має бути закладено в закон. Індексація не була закладена в закон, наразі вона для всього народу України провадиться до 1 березня кожен рік за формулою, яка зазначена в цьому законі. Таким чином і прокурори, і судді, індексація пенсій, після того, як

людина іде на пенсію, має відбуватись за тими самими правилами, власне які діють і в європейській практиці.

Крім того цей законопроект дає можливість перенести спецпенсії із спеціальних законів, я ще раз кажу, що він дає можливість, тому що на друге читання ми з вами як профільний комітет можемо перебрати всі пенсії з профільних законів, які зараз розшарувалися: Закон про Митний кодекс, там окремо про митників, Закон про суд і судоустрій, там окремо пожиттєве утримання, Закон про прокуратуру - окремо, Закон про соціальний захист військових і військовослужбовців - окремо. Тобто всі ці пенсії були порозтягнуті по профільних міністерствах і там починались лобювання інтересів окремих прошарків населення. І здається, що є біла кістка, люди, які отримують високу пенсію, а всі, хто мають 43-річний стаж, хто має трудову пенсію, вони не можуть розраховувати ані на індексацію, тому що всі кошти ідуть на спецпенсії. Спецпенсії у нас, зараз Пенсійний фонд дасть повну статистику, але мені здається, що таких людей біля 1 мільйону, потім запитаю у Пенсійного фонду, водночас на спецпенсії ми витрачаємо в рік 120 мільярдів гривень. Таким чином всі інші пенсіонери, яких у нас 10 ну з хвостиком пенсіонерів, вони не мають джерела повної розумної індексації навіть за рахунок Єдиного соціального внеску, тому що ЄСВ теж у нас повністю не поставлений під контроль, як ми сьогодні слухали на початку нашого засідання, у нас є так званий штучний профіцит в розмірі 10 мільярдів у фонді безробіття і ці кошти ЄСВ ідуть наразі ні на пенсіонерів, ні на захист людей, які постраждали від нещасного випадку на виробництві, там теж достатньо низький рівень захисту, замість цього вони направляються на виплати, які роблять систему пенсійного забезпечення для будь-якого пересічного українця несправедливою. Тому що людина, яка 43 роки, 45 років працювала і має трудовий стаж, буде отримувати пенсію на рівні своєї заробітної плати і відношення її заробітної плати до середньої по країні. А от ці люди, вони зараз отримують ще у прив'язці до поточного грошового

забезпечення, і як тільки ми підвищуємо грошове забезпечення, наприклад, в армії, яка воює наразі, то одночасно зростають і виплати для військових пенсіонерів, які знаходяться... Це просто яскравий приклад на військових, зростають пенсії для тих, хто сьогодні на пенсії і не воює. Таким чином, нам потрібно відв'язатися від поточного грошового забезпечення, зробити прив'язку виключно до грошового забезпечення, з якого людина йшла на пенсію, робити індексацію, як і для кожної людини в Україні. Нам потрібно, вислуга має давати можливість людині отримувати додаткову пенсію, але після досягнення пенсійного віку або після того, як людина звільняється з органів, де призначається спецпенсія.

Закон дає можливість, цей проект закону дає можливість на друге читання з урахуванням всіх ваших пропозицій зробити нормальну європейську модель спеціальних пенсій або, як там каже Хартія суддів, пожиттєве утримання. Тому, якщо ми попрацюємо, ми зможемо зробити нарешті ту реформу, яка періодично виникає в пресі як скандал і сприймається народом України як колосальна несправедливість. Якщо ми застосуємо, і я буду просити застосувати 116 статтю в частині доопрацювання законів для врегулювання всіх видів спеціальної пенсії цим законопроектом на друге читання, якщо ми зможемо це зробити, якщо зал, який лобіює дуже часто інтереси не пересічного громадянина, а інтереси тих, хто отримує спецпенсії, і якщо у нас буде політична воля зробити так, щоб справедливість була нарешті досягнута, то в цьому випадку ми можемо на базі цього закону таку реформу зробити. Я буду щиро вдячна за ваші відгуки і за ваші пропозиції.

Да, від Офісу Генпрокурора негативна відповідь прийшла, я думаю, ви всі її побачили, ну на інше ми і не сподівалися. Відповідно, як тільки мова іде про те, що треба поновити пенсії у великих розмірах, які там сягають 40-50 тисяч в середньому на одну людину, поновити, то в цьому випадку прокуратура і суддівська гілка влади, вони працюють рука об руку і

намагаються повернути ті речі, які є для інших людей, які живуть в Україні і сплачують податки, за рахунок яких утримуються всі ці структури, звісно, що органи стоять, як відомчі органи на захисті того, щоб цього не відбулося.

Ну і я мушу сказати, що в нас достатньо великі перекоси і в оплаті на держслужбі. Вчора в тому числі я мала зустріч з Першою віцепрем'єркою щодо нашого засідання сьогоднішнього і ми говорили про середні заробітні плати в цивільному секторі, я думаю, що теж прийдеться нашій каденції це врегульовувати. Ми маємо сьогодні, ну Мінекономіки каже про 21 тисячу середньої заробітної плати, я мушу вас розчарувати, 21 тисяча середня заробітна плата, це Держкомстат, який не збирає інформацію про всю заробітну плату всіх українців і не збирає інформацію з маленьких підприємств. Якщо ми подивимось на статистику середньої заробітної плати, з якої сплачується Єдиний соціальний внесок, то сьогодні середня заробітна плата в Україні 18 тисяч, причому ці 18 тисяч середньої заробітної плати, ми маємо теж розуміти, що це не медіанна зарплата, на неї впливає в тому числі і заробітна плата людей, які отримують 300 і більше тисяч на місяць. Відповідно якщо ми візьмемо медіанну заробітну плату, то вона менше ніж 18 тисяч. І цей перекіс, він ще зіграє злу шутку з нами, такий злий жарт, коли будуть повертатись демобілізовані, тому що за всіма роздумами в нашому комітеті основний виклик, який нас чекає, це те, що людина, яка воювала і отримувала дохід для свого домогосподарства, для своєї родини в два, в три, в чотири рази більше ніж в цивільному секторі, вона буде повертатися до цивільного сектору, який не зможе забезпечити такий грошовий дохід для родини, як на фронті. І таким чином родина, яка буде отримувати в два, в три, в чотири рази менше, її чекає не просто розчарування, а складні життєві обставини, коли домогосподарство не зможе справитися з тим обсягом видатків, який потрібно буде термінально, дуже швидко скорочувати. Це дуже важкий виклик для будь-якої родини. Можете уявити себе, коли ви отримуєте одну частину доходу і коли вся родина перебудовується під

високий дохід: освіта дітей, пенсійне забезпечення, продукти харчування і таке інше.

Всі опитування кажуть про те, що у нас на тлі війни відбувається надзвичайно широке розшарування суспільства, коли бідні стають біднішими, і ми не змінили ще систему оподаткування бідних, ми беремо податки з бідних для того, щоб перерозподілити їх на користь багатих, ну умовно багатих, які отримують 50 і більше тисяч, в тому числі і на пенсійному забезпеченні. Це розшарування, цей коефіцієнт Джині, як кажуть аналітики, він ще буде грати з нами злу шутку. І ми якраз той комітет, який стоїть на стику того, що ми маємо почати це врегульовувати.

Все. Доповідь закінчила. Дякую, що вислухали.

Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую.

Шановна Галино Миколаївно, шановні колеги, насправді я погоджуюся з вашою тезою, що потрібно наводити лад з пенсіями, які фінансуються або призначаються згідно спеціальних законів. Бо кожна структура військова, правоохоронна, вона лобювала чи вибивала свій закон під своїх людей. І сьогодні є розбіжність, чи військовослужбовець із однаковим терміном служби за вислугою років звільняється зі Збройних Сил України, чи це система МВС, прикордонники, Національна гвардія, Державна служба з надзвичайних ситуацій, чи це Служба виконання покарань, чи це прокуратура. А окремо взагалі це судова гілка влади, яка не має пенсій, а довічне грошове утримання чи забезпечення.

Але є, виходячи з цієї законодавчої ініціативи, декілька незрозумілих для мене речей. Перше. Закон в разі його ухвалення може стосуватися тільки тих, на мою думку як юриста, яким будуть призначати пенсійне забезпечення. Тобто всі ті, яким вже призначили і отримують, ми не можемо їх скасовувати, бо інакше це порушення Конституції.

І я так зрозумів, що є представники Генпрокуратури, МВС. Я хотів би звернутися до представника Генпрокуратури. Чи є у вас статистика, скільки з колишніх прокурорів або прокурорів у відставці на сьогоднішній день є демобілізованими? Чи ви ведете таку статистику, бо вони теж отримують пенсію за вислугу років? Як бути з ними, на вашу думку? Вони ж сьогодні демобілізовані згідно Закону про мобілізацію в умовах воєнного стану.

Те саме запитання у мене до МВС: чи є у вас така статистка, скільки їх, яким призначена пенсія за вислугу років, на сьогоднішній день є мобілізованими і згідно закону вони також отримують пенсію за вислугу років згідно Закону про військовослужбовців, про соціальний захист, і там є, хто до них прирівнюється?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Михайло Михайлович.

Будь ласка, представники Генпрокуратури. Чи є Олексій ...
(нерозбірливо)?

МАРТЕМ'ЯНОВ Р.М. Добрий день, Галина Миколаївна! Шановні члени комітету, народні депутати, запрошені! Мене звать Мартем'янов Роман Миколайович, я заступник начальника Департаменту кадрової роботи та державної служби Офісу Генерального прокурора.

Скажіть, будь ласка, який у мене регламент, скільки ви мені дасте часу?

ГОЛОВУЮЧА. Говоріть.

МАРТЕМ'ЯНОВ Р.М. Дякую вам велике.

Перше, я хотів би вам сказати з приводу вашої репліки, Галино Миколаївно, з якої ви почали. Ви знаєте, ми також з вами мали одні емоції, коли дізналися про такі речі, тим більше нам буде дуже прикро, коли буде

встановлено, що інвалідність окремого прокурора підтвердиться, що була встановлена в незаконний спосіб. Це дійсно б'є по репутації органів прокуратури і запускає певні негативні процеси, в тому числі в суспільстві, серед парламентарів, і, звичайно, ми розуміємо, що може бути окрема реакція в тому числі на законодавчому рівні.

На жаль, немає представника Ради прокурорів України, який за законом по суті має вирішувати питання соціально-правового захисту прокурорів, і ми не почуємо їхню думку, але їхня інформація з приводу законопроекту викладена на сайті Ради прокурорів України. Вони також вказують, скажемо так, на невідповідність Конституції окремих положень законопроекту, який розглядається на комітеті сьогодні.

Від себе я хочу сказати, що це була не негативна відповідь офісу, а це лише було зазначено на ті аспекти правових позицій Конституційного Суду, які вже були відображені в діючих рішеннях Конституційного Суду України. Прийняття законів всупереч цих правових позицій, як ми розуміємо і бачили, вони тягнуть потім негативну реакцію в судових органах. І я бачив пояснювальну записку до цього законопроекту і там зазначено, що як негативний приклад, що прокурори багато звертаються до суду з приводу своїх пенсій. На жаль, да, це так пов'язано, ну це так і є, але воно пов'язано виключно з тим, що прокурори, які раніше в прозорий спосіб на зрозумілих підставах отримували пенсію, яку їм гарантувала держава, коли вони приходили на цю роботу і виконували в більшості чесно і правомірно, вони сподівались отримувати в тому числі певний рівень пенсійного забезпечення, який держава гарантувала, коли не могла платити адекватних заробітних плат їм, і в результаті, коли вони набували право на пенсію за вислугу років, отримували банальні відмови органів пенсійного забезпечення, причому нічим невмотивовані, і, звичайно, якщо їм закон і Конституція гарантує певне право, вони змушені були йти в суд і відстоювати. А наявність у них юридичної освіти давала можливість це робити в значно більшій кількості,

чим звичайним громадянам. Тому приклад великої кількості звернень в суди прокурорів за захистом своїх прав, я б не хотів розглядати це як мотивацію для прийняття цього законопроекту.

Варто зазначити, що дійсно ми проти того, щоб із Закону про прокуратуру норми стосовно пенсійного забезпечення перекочували в інші закони. Венеційська комісія в тому числі, коли розглядала проект Закону про прокуратуру напередодні його прийняття, в 13-му році, здається, вони погоджувалися з тим, що саме цей комплекс, скажемо так, гарантій незалежності прокурорів від стороннього впливу має охоплювати в тому числі питання пенсійного забезпечення і бути безпосередньо предметом регулювання Закону України "Про прокуратуру" як додаткову гарантію того, що не буде якихось огульних змін в законі в залежності від якихось політичних чи суспільних настроїв. Тому що і пенсії, і зарплати прокурорів – це не про конкретних людей, це про конкретну професію, яка має робити свою роботу жорстко законно і не зважати або оглядуватись на якісь речі. Тому що ми робимо для суспільства користь, але це користь у сфері кримінального судочинства, яка не пов'язана з виробництвом матеріальних благ, на жаль.

Тому і Рада прокурорів України в інформації, яку вона виклала на своєму сайті, і керівництво Офісу Генерального прокурора просять вас відхилити законопроект в частині того, що питання пенсійного забезпечення мають регулюватися в інших законах. Причому це вже стала практика, яка стосується й інших правоохоронних органів, які мають свій спеціальний закон.

По-друге, суто виходячи з уже сформованої позиції Конституційного Суду України, яка зазначила, прямо зазначила, що питання перерахунку пенсій прокурорам має вирішуватись виключно законами, а саме: правом, наданим вам як законодавцям, а не Кабінету Міністрів. Тому що це також є гарантією незалежності прокурорів, гарантією правового статусу прокурорів.

І що стосується виплати пенсії під час роботи в органах прокуратури на посаді, звісно, я вам скажу чесно, прокурори хотіли би отримувати ту зарплату, яка б дозволяла їм не споглядати на інші професії і виконувати свою роботу чесно і порядно, як це роблять переважна більшість прокурорів. І насправді дуже великий розпач був, коли нам 5 років не впроваджували посадові оклади, які прямо передбачені були законом, а визначались Законом України про державний бюджет. Після закінчення 5 років нам впровадили урізані на фоні інших органів державної влади, в тому числі суддів, до сфери якої належить в тому числі прокуратура за Конституцією, і зараз, навіть відхиляючи пропозиції комітету, який рекомендував все ж таки привести і так само, як і рекомендували і європейські інституції, прирівняти умови оплати праці до суддів, на жаль, залишили з тим же окладом 1 600 гривень, а з урахуванням збільшення податкових платежів у нас буде зарплата ще менше.

Я не хочу жалітись, у нас в прокуратурі не звикли жалітись на умови оплати праці, але я вам скажу чесно, за минулий рік у нас на фоні 160 прокурорів, прийнятих в органи прокуратури, більше 450-ти звільнились. І ця тенденція вже є тривалою. Більше півтори тисячі вакансій в прокуратурі свідчить про те, що ця професія також дуже сильно страждає на фоні погіршення соціального становища в державі і на фоні умов оплати праці. А пенсія, вона дозволяє, дає можливість прокурорам бачити наперед, формувати свої плани, затримуватись в цій професії, і ставати професійними, ставати ефективними і ефективно захищати права і свободи громадян, виконуючи ті функції, які закріплені в Конституції.

Тому, підсумовуючи, я хотів сказати, що Офіс Генерального прокурора написав, надав конкретні аргументи, чому ми просимо вас все-таки переглянути його і, вирішуючи питання реформування системи пенсійного забезпечення посадових осіб державних органів влади, враховувати в тому

числі рекомендації, які нам надані були і міжнародними партнерами в тому числі, і Конституційним Судом України в його рішеннях.

Дякую вам. Готовий відповісти на питання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Я дякую. Я розумію, що ви страждаєте.

Дарина Марчак, будь ласка.

Да, Михайло Михайлович задає ще питання. Зараз, Дарина. Я перепрошую, пані Дарина.

Ви все ж таки не відповіли на питання Михайла Михайловича щодо того, скільки прокурорів працює, що були звільнені з військової служби в армії, демобілізовані.

МАРТЕМ'ЯНОВ Р.М. Дякую, Галина Миколаївна. Я перепрошую, Михайло Михайлович, я забув про ваше запитання, тому що хвилююся, я не часто виступаю на комітетах Верховної Ради.

Дивіться, у нас близько 280 прокурорів були мобілізовані до лав Збройних Сил і проходили, приймали участь і були поранені в тому числі під час бойових дій після повномасштабного вторгнення нашого нехорошого сусіда. Частина з них, невелика частина була демобілізована у зв'язку зокрема з отриманням поранень і отриманням інвалідності. Точної цифри я вам не назву, не назву, але це...

ГОЛОВУЮЧА. А вони виконували функціонал саме Збройних Сил чи ви констатували смерть? Тобто те, що відноситься до прокурорських...

МАРТЕМ'ЯНОВ Р.М. Ні, ні.

ГОЛОВУЮЧА. Саме до лав ЗСУ?

МАРТЕМ'ЯНОВ Р.М. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А скільки всього зараз працює в органах прокуратури? Ви сказали, 280 було.

МАРТЕМ'ЯНОВ Р.М. 280, це тих, хто, чи 283 прокурора, які були мобілізовані з початку війни, або ж уже безпосередньо перед початком бойових дій вони перебували...

ГОЛОВУЮЧА. А скільки всього працює в прокуратурі?

МАРТЕМ'ЯНОВ Р.М. 8 тисяч 360 прокурорів.

ГОЛОВУЮЧА. Ви скорочувались, і в мене теж таке питання, ви скорочувались, і ви знаєте, що зараз населення України скоротилось на 25-30 відсотків, ви розумієте, що в цьому випадку всі держоргани мають теж скорочуватись, чи відбулись у вас якісь скорочення?

МАРТЕМ'ЯНОВ Р.М. Ми скоротились на 5 тисяч прокурорів.

ГОЛОВУЮЧА. А було 13 тисяч?

МАРТЕМ'ЯНОВ Р.М. А було 13, майже 13 тисяч 500.

ГОЛОВУЮЧА. 5 тисяч, ви за скільки років скоротилися?

МАРТЕМ'ЯНОВ Р.М. З 19-го року. Ну з 20-го року, коли реформа пішла і в нас було звільнено дуже велику кількість прокурорів.

ЦИМБАЛЮК М.М. Я дякую вам за відповідь. Я думаю, що справді цифра неточна, бо я особисто знаю певну кількість колишніх прокурорів, які були мобілізовані і справді достойно захищають державу. Тобто заради справедливості потрібно сказати, що на рівні з усіма військовозобов'язаними колишні прокурори згідно мобілізації, хто пішов добровільно, я знаю, і, на жаль, декого двохсотим доставили, тобто це справді ті люди, які на рівні з усіма, вони в тому числі отримували або отримують пенсію за вислугу років. Дякую.

Я думаю, що Рада прокурорів має більш точну цифру, ми зробимо депутатський запит, для того щоб справді громадськість знала, і це заради справедливості.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ми не сумніваємось в комітеті, що ви можете відстоювати свої права, так само, як і судді, але я хочу зазначити, що така політика суддівської і прокурорської гілок влади, вона призвела до того, що в нас не виконуються рішення національних і міжнародних судів, в тому числі не виконуються рішення КСУ. Із 43 рішень КСУ, які прийняті по соціальній політиці, 13 рішень не виконуються і виконані бути не можуть, тому що суддівська гілка влади і прокурорська на відміну від європейської практики вважає, що вони можуть 95 статтю Конституції попірати, а це збалансований бюджет, це функціонал уряду. І коли приймаються рішення, які не збалансовують бюджет, а підвищують цим прошкам населення, тим, хто на цій службі має вислугу, пенсії, а трудові пенсії не підвищують або підвищують військовослужбовцям пів мільйона, то в цьому випадку про якусь добросовісність по відношенню до простого громадянина, ну я її не бачу, чесно. Ну тобто ви добросовісні і захищаєте свої права в рамках своїх

професійних людей, які працюють в цьому секторі, всі інші люди вас не турбують, от просто не турбують.

МАРТЕМ'ЯНОВ Р.М. Дозвольте.

ГОЛОВУЮЧА. Ні, дослухайте. Я вам дала можливість проговорити все.

Заборгованість Пенсійного фонду по рішеннях судів більше ніж 140 мільярдів. Яким чином Пенсійний фонд може зробити цю заборгованість? Може лише зменшити пенсію тим, хто отримує 2 тисячі 630. І в цій системі перерозподілу, яка створена в Україні, я ще раз нагадаю, бідні сплачують податки, у нас нема звільнення в домогосподарстві від податків навіть тих, хто отримує мінімальну заробітну плату. Так от той, хто отримує мінімальну заробітну плату, платить податки для того, щоб оці люди, прокурори і судді, мали, як ви сказали, стратегію гідного правого статусу і таке інше. Так люди можуть платити тільки стільки податків, скільки вони можуть. І збільшувати податки для того, щоб у відсотках 1 мільйон – біла кістка української нації – отримував пенсію, яка в середньому 50, а середня пенсія по всій Україні 5 і розбіг в пенсійному забезпеченні складав більше ніж в 10 разів, я вам теж покажу кучу досліджень секретаріату Венеціанської комісії, кучу досліджень Ради Європи про те, що у нас деформація по оплаті цього.

Тим більше у нас після створення антикорупційних органів в 2016 році ще була помилка одна в 2016 році допущена, коли ви прив'язалися до прожиткового мінімуму. Я мала бесіду з усіма генпрокурорами за свою каденцію, і з пані, і з панами, ми завжди казали, я мала бесіду і з старими, і з новими очільниками антикорупційних органів про те, що потрібно відв'язатися від прожиткового мінімуму, бо ви штучно, штучно абсолютно зробили гальмування зростання прожиткового мінімуму для найбідніших

прошарків населення, прив'язавши своє забезпечення до прожиткового мінімуму.

Для того, щоб нам підняти пенсію українцям нормально, до нормального прожиткового мінімуму, нам потрібно 240 мільярдів. Для того, щоб на тлі цього підвищення пенсій підняти прив'язку посадових окладів і відповідно оплати у всіх органах по 14 законам, яким потрібно це прив'язати, потрібно 350 мільярдів. Люди дорогенькі, що це за соціальна політика? Який нобелівський лауреат допускав би такі диспропорції в макроекономіці? Це неможливо! Є масштабність і диспропорції. І не може бути тисяча українців рабами того, щоб забезпечувати пенсію одному прокурору. Тому що українцям ще треба націю відновлювати.

Тому в бюджеті наступного року, ви кажете про судові процеси і я про це хочу сказати, Україна не зможе оплачувати рішення суддів про зняття оцього даху для пенсій в першу чергу тих, хто добрався до правосуддя. Українець нормальний воює і не може добратися до правосуддя. А ті, хто тут знаходяться і мають доступ до цього правосуддя, це вибіркоче правосуддя, отримують зняття верхньої межі пенсій і після цього зняття оцієї пенсії ще і кажуть про те, що Україна не може виконати судові рішення, це попирає верховенство права. Так давайте наводити лад в пропорціях і в масштабі, а не прикриватися і кожен прокурор мнить себе конституційним суддею. Конституційний Суд теж жива Конституція, нагадаю вам, і під впливом суспільних обставин. І в тому числі і Конституційний Суд під час розгляду цих питань ніколи не брав до уваги 95 статтю Конституції, ніколи не брав до уваги 48 статтю Конституції про достатній рівень забезпечення з боку держави.

Ми спаплюжили в державі перерозподіл і від бідних перерозподіляємо до багатих. Це неприпустимі речі! Це призводить до того, що у нас будуть негаразди, негаразди з повстаннями і таке інше. Навіщо це робити? Навіщо це робити?! Як ви, люди, які освічені, як ви можете не ініціювати,

Генпрокуратура взагалі має рекомендувати Верховній Раді, яким чином змінювати законодавство? Ви мали б давно Верховній Раді рекомендувати відв'язку від прожиткового мінімуму своїх посадових окладів. Ви цього теж не робите, тільки скаржитесь і страждаєте на тлі того, що відбувається з українською нацією.

Дарина Марчак, будь ласка, а потім народні депутати. Перепрошую.

МАРЧАК Д.М. Доброго дня, шановна Галина Миколаївна, шановні народні депутати! Ми як міністерство підтримуємо цей законопроект.

Я просто слухала доповідь колеги з Офісу Генерального прокурора, у мене є кілька коментарів, на які б я хотіла звернути увагу, для того щоб все ж таки дати ще один фокус і акцент на те, як це має працювати і що відбувається.

Я нагадаю, що сьогодні у нас справді, як звернула увагу Галина Миколаївна, різні силові і правоохоронні органи мають визначення власних пенсійних правил, кожен в своєму законі, це створює певну складність слідкування за тим, що відбувається. Але ключове це те, що у нас сьогодні пенсії відповідно до Закону про прокуратуру, вони є найбільш привілейованими, вони мають додаткові привілеї навіть по відношенню до Закону 2262, який є Законом про пенсійне забезпечення військовослужбовців та деяких інших категорій осіб, і які визначають пенсії для співробітників всіх органів правоохоронної системи і сил безпеки і оборони.

Наприклад, якщо по Закону 2262 людина не може отримувати пенсію за вислугу років, одночасно працюючи на тій посаді, яка дала право на пенсію за вислугу років, в Законі про прокуратуру ця норма, цей привілей ще залишається. І я хочу звернути увагу, що в усіх тих випадках, по яких власне було таке дуже велике суспільне збурення, то там великі розміри пенсій, які прокурори отримували, це були якраз пенсії за вислугу років. І в інших органах системи правопорядку немає такого привілею і пенсія за вислугу

років призначається лише після того, як людина пішла з посади, яка дає право на призначення такої пенсії за вислугу років. Тому, на наш погляд, навіть в системі спеціальних пенсій це є надто такі надмірні умови пенсійного забезпечення. І ми підтримуємо норми законопроекту, який ви зареєстрували, в частині того, щоб виключити цю норму і принаймні забезпечити схожі умови з іншими органами, які мають спеціальне пенсійне забезпечення.

Друге. В частині того, що цей законопроект протирічить рішенню Конституційного Суду. Категорично з цим не погоджуємося, тому що рішення Конституційного Суду, на яке посилається Генеральна прокуратура, воно говорить про те, що правила перерахунку пенсії мають визначатися в законі. І власне закон, зареєстрований Галиною Миколаївною, він визначає правила перерахунку пенсій. Він чітко зазначає, що правила перерахунку здійснюються не Кабміном, а відповідно до норми Закону загального 1058, який говорить, що пенсії перераховуються кожного року з 1 березня за загальною формулою, яка враховує, там далі в Законі 1058 - загальний пенсійний закон - чітко виписує, яким чином у нас відбувається обрахунок розмірів індексації пенсій. Тому не можу тут погодитися з колегами з Офісу ГПУ.

Третє. Дуже важливий коментар-рефлексія на те, що сказав колега з Офісу Генпрокуратури, це те, що не можна допустити відв'язку пенсій пенсіонерів, які вийшли на пенсію, від діючих зарплат чи там грошового забезпечення інших органів. Я хочу нагадати, що після того, як відбулась така прив'язка, у нас з 2020 року не відбувається підвищення розміру пенсій для прокурорів саме тому, що підвищення розміру пенсій для прокурорів призводить автоматом підвищення видатків на пенсійне забезпечення, яке і так вже сьогодні є дуже високим, і таким чином у нас оця спайка двох систем в цілому по всіх спеціальних пенсіях, вона працює проти діючих працівників. Тобто ми не можемо забезпечувати підвищення пенсій. І ви бачили дискусію

навколо законопроекту про державний бюджет на 2025 рік, ця дискусія якраз була в тому числі про те, що підвищення розміру прожиткового мінімуму для визначення розмірів зарплат прокурорів або суддів автоматом призводить до підвищення видатків пенсійної системи і тому ми не можемо таке підвищення зарплат діючих службовців забезпечити.

Тому наша позиція як міністерства, ми категорично підтримуємо відв'язку пенсій від грошового забезпечення і діючих зарплат. Я хочу звернути увагу, що в нас немає зараз норми, коли би ми говорили, що лікар, який працював у 2000 році, коли сьогодні діючому лікарю підвищується зарплата, що лікарю, який вийшов на пенсію в 2000 році, відбувається перерахунок пенсії. Ми не перераховуємо пенсії ні для вчителів, ні для лікарів, ні для людей, які працювали в транспортній сфері, ні для людей, які працювали, не знаю, в сільськогосподарському підприємстві, але для прокурорів ми перераховуємо, для тих людей, які колись вийшли на пенсію, ми не знали, як вони працювали, але сьогодні вони є бенефіціарами підвищення розміру виплат.

І тому ми вважаємо, що норми, які прописані в даному законопроекті вони вартують підтримки, вони дозволять підвищити справедливість системи, дозволять забезпечити більш адекватний розподіл фінансового ресурсу, по-перше, між сьогодні працюючими і пенсіонерами, і, по-друге, всередині самої пенсійної системи.

І я також хотіла би ще на додаток додати, що в нас сьогодні за діючим законодавством пенсії для прокурорів відповідно до Закону про прокуратуру, вони обмежені є максимальним розміром – 10 прожиткових мінімумів, це 23 тисячі 600 гривень. Але при цьому я хотіла би звернути увагу, що відповідно до нашого аналізу у нас є 597 працівників органів прокуратури, які мають пенсію по інвалідності і яка перевищує максимальний розмір в 23 тисячі 610 гривень. Я вибачаюсь, це не тільки по прокуратурі, по прокуратурі у нас 205 таких осіб, найбільша кількість серед всіх державних службовців. Тому, на

наш погляд, скажімо так, простір для підвищення справедливості і оптимізації використання фінансового ресурсу, який є в суспільстві, він є обґрунтований і ми його підтримуємо.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Дарина.

Шановні народні депутати, я зараз попрошу, щоб пан Гривко провів ще раз перекличку, скільки нас на зв'язку. Я думаю, що ми обговорили це питання, ми можемо разом із законопроектом по МСЕК перейти до голосування щодо цього законопроекту у понеділок, якщо не буде якоїсь від вас...

Будь ласка, пане Сергію. Ми затягнули, ми слухали реформу.

ГРИВКО С.Д. Дякую, шановна Галина Миколаївна.

Прошу підтвердити свою присутність.

Третякова Галина Миколаївна.

ГОЛОВУЮЧА. На місці.

ГРИВКО С.Д. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М. Я є тут.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Струневич Вадим Олегович.

СТРУНЕВИЧ В.О. Струневич тут.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тарасенко Тарас Петрович.

ТАРАСЕНКО Т.П. На місці.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Бабенко Микола Вікторович. Немає.

Гривко є.

Никорак Ірина Петрівна. Немає.

Остапенко Анатолій Дмитрович.

_____. *(Не чути)*

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Тимошенко Юлія Володимирівна. Немає.

Циба Тетяна Вікторівна.

ЦИБА Т.В. Я тут.

ГРИВКО С.Д. Дякую.

Шість.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Можемо голосувати.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні народні депутати, ми тут порадилися з першим заступником голови комітету, я думаю, що ми перенесемо голосування на понеділок. У нас буде розгляд законопроекту по МСЕКах, який йде через соціальну політику, і ми перейдемо до голосування щодо цього законопроекту у понеділок.

Дякую всім за обговорення.

У нас сьогодні напружені дуже питання, і ми довго розглядали реформу саме Державної служби зайнятості, але тепер ми всі на одній сторінці і розуміємо, що відбувається.

Дякую всім за участь у комітеті.

Слава Україні!